

REPUBLIKA

Rok XII

Łódź, WTOREK, DNIA 25 CZERWCA 1935 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 173

Wśród zamiętu europejskiego

Gdybyśmy chcieli zawrzeć w jedną syntetyczną formułę wrażenia, jakie w bezstronnym postrzegaczu wzbudza różnorodność przejawów życia Europy obecnej, to ujęlibyśmy je w wyraz: **chwiejność**. — Chwiejność instytucji, chwiejność ustrojów gospodarczych. — Chwiejność gospodarstw narodowych, walut, kredytu. Chwiejność równowag wewnętrznych i chwiejność równowagi międzynarodowej. Wszędzie **poszukiwanie dróg, niepewność, empiryzm**. Nigdy jeszcze chyba powierzchnia Europy nie była tak wzburzona, nigdy nie przeorywały społeczności, na niej żyjącej, procesy tak intensywne i tak nieznanne co do kresu, ku któremu zdążają.

Ten stan psychologiczny i materialny ma u swej podstawy kryzys, który, jak cyklon straszliwy, rozpełtał się nad światem. We wszystkich krajach masy cierpiące głód, gospodarstwa w stanie upadku, budżety, obciążone deficytami, instytucje niezdolne do przeciwstawienia się złu. Trudności materialne, z którymi każdy naród ściera się beznadziejnie rozszarpywały zduszone i ukryte pod powierzchnią życia namiętosi. Kryzys ekonomiczny, kryzys społeczny, kryzys moralny, kryzys międzynarodowy — wszystko to zalebia się o siebie, łączy się i zespała. Narody, zatraciwszy równowagę, która zaledwie odzyskała, szukają ratunku w rozmaitych rozwiązaniach. Berjery celne, kontyngenty, reglamentacje, dumping, dewaluacje itd. itd.

Wśród tego chaosu, w którym zagrożona jest Europa, coraz bardziej i coraz powszechniej wzbiera pragnienie znalezienia jakiegoś punktu, na którym mógłby się oprzeć rozprzegający się system europejski. Ale gdzie znaleźć taki punkt?

System dawny, ten, który do szczytowego punktu doszedł w Locarno — był właściwie **systemem trzech mocarstw**. W ciągu lat piętnastu losy Europy toczyły się, jak kula bilardowa po trójkątym stole, u którego wierzchołkach napisane było: **Anglia, Niemcy, Francja**. Czy któreś z tych mocarstw może dziś pretendować do roli punktu oparcia Europy?

Z trzech krajów, które wymieniliśmy, autorytet największy w świecie zachowała napewno **Anglia**. Jej instytucje, jej tradycje opierają się zwycięsko srożąc się nawałnicy i narzucają respekt. Mimo trudności wewnętrznych imperjum brytyjskie wyobraża system ekonomiczny, z którym żaden inny nie może iść w paragon.

Anglia mogłaby zająć pierwsze miejsce w świecie i jej zew znajdowałby zawsze oddźwięk, gdyby jej polityka zagraniczna posiadała odpowiadający ekonomicznemu znaczeniu kraju ciężar gantkowy. Ale Anglia nie ma polityki zagranicznej, godnej siebie i w tem tkwi jej słabość. Polityka brytyjska jest chwiejną, niezdecydowaną, w nieustannym poszukiwaniu pozycji, które wymagają **najmniej odpowiedzialności**. Niegdyś Anglia utrzymywała równowagę Europy, narzucając jej swą wolę. Dziś wysiłek tej woli zdaje się wyłącznie zwracać w kierunku oszczędzania samej siebie. Zewnętrzny autorytet Anglii cierpi na tem dotkliwie.

Autorytet Niemiec trudno jest ująć w niewielu słowach. Można o nim powiedzieć, że istnieje i nie istnieje. Olbrzymie trudności Niemiec, gorączkowość ich życia wewnętrznego — ów osławiony niemiecki „dynamizm” — brak zmysłu politycznego kierowników, nienewności wszelkiego rodzaju, które nad niego (Dalszy ciąg na str. 2-ej).

Wybory Zarządu m. Łodzi

odbędą się dziś w radzie miejskiej. — Co o tem mówi ustawa samorządowa. — B. B. W. R., Ch.-D, P.P.S. i żydzi nie wezmą udziału w wyborach

Jakie kandydatury zgłoszą narodowcy

Dziś więc, o godzinie 8 wiecz. odbędą się specjalne, wyznaczone przez p. wojewodę łódzkiego Hauke-Nowaka, zebranie wyborcze rady miejskiej. Wyznaczenie tego zebrania radzieckiego wzbudziło w naszym mieście wielkie zainteresowanie, a to ze względu na **specyficzną sytuację**, jaka wyworzyła się w łódzkim samorządzie po 7 miesiącach jego działalności.

Nowa ustawa samorządowa nie pozwala wybierać na stanowiska tak odpowiedzialne, jakimi są urzędy prezydenta i wiceprezydentów miast ludzi, którzy nie dają gwarancji, iż mogą rządzić miastem ku jego dobru i pomyślności.

Artykuł 49 ustawy samorządowej, w punkcie 5 wyraźnie stanowi:

„Na urząd prezydentów miast i wiceprezydentów mogą być powoływane tylko osoby, które obok ogólnych warunków wybieralności (obywatelstwo polskie, przekroczony wiek 30 lat i prawo wybierania do samorządu), posiadają wykształcenie conajmniej w takim zakresie, jaki uprawnia do odbywania studiów w szkołach wyższych (a więc matura — przyp. red.) oraz wykazały się conajmniej trzyletnią pracą w charakterze członka zarządu miejskiego lub na samodzielnym stanowisku w w administracji samorządu terytorjalnego, bądź też na stanowisku urzędnika państwowego I kategorii we władzach administracji ogólnej.”

Jak widać z powyższego, tylko tacy kandydaci mogą liczyć na zatwierdzenie władz nadzorczych, którzy, prócz wykształcenia szkolnego posiadają nadto **minimum trzyletnią praktykę**, dającą gwarancję, że na stanowisku prezydenta czy wiceprezydentów miast nie będą popełniali błędów, które mogłyby spowodować katastrofalne skutki dla samorządu.

Wybrani na pierwszym posiedzeniu wyborczym rady miejskiej pp. Rymar, Kowalski i Podgórski, aczkolwiek mieli cenzus szkolny, to jednak nie posiadali żadnej praktyki samorządowej ani admi-

nistracyjnej i to właśnie było powodem niezatwierdzenia ich kandydatur.

Dziś nastąpić mają wybory poraz wtóry, i — ostatni. Tu bowiem ma zastosowanie art. 50 ustawy samorządowej, który w punkcie 5 mówi:

„Jeżeli władza odmówiła zatwierdzenia wyborów przełożonego gminy lub jego zastępcy, następują nowe wybory. Jeżeli ponowny wybór przełożonego gminy lub jego zastępcy nie doszedł do skutku w terminie oznaczonym lub nie uzyskał zatwierdzenia — władza powołana do zatwierdzenia pierwszych wyborów (minister spraw wewnętrznych — przyp. red.) ustanawia tymczasowego przełożonego gminy, który sprawuje urząd do czasu zatwierdzenia ponownego wyboru. Rada gminy może dokonać wyboru w każdym czasie”.

Dzisiejsze więc wybory są ostateczne, przed ewentualnem zamianowaniem tymczasowego prezydenta miasta. Jak się zapowiada?

Jak już wskazywaliśmy ta frakcja radziecka, która przeprowadziła poraz pierwszy swych kandydatów, obecnie nie dysponuje już odpowiednią ilością głosów dla dokonania tego poraz drugi. Mogłaby to skutecznie tylko przez zawarcie technicznego bloku z jakąkolwiek inną grupą radziecką. Czy takie możliwości istnieją? Jak wynika z wczorajszych narad frakcyjnych — **nie**.

Wczoraj bowiem odbyły się krótkie posiedzenia wszystkich frakcji radzieckich, celem uzgodnienia stanowiska co do dzisiejszych wyborów. Jak się dowiadujemy, **frakcja B. B. W. R. postanowiła** — podobnie jak w czasie pierwszych wyborów — **nie brać w nich udziału, wychodząc z założenia**, że wskutek nieodpowiedniego układu sił w obecnej radzie miejskiej, jest rzeczą niemożliwą wyłonienie odpowiedniej grupy dla wyboru zarządu miejskiego, ze względów zaś zasadniczych nie chce tworzyć technicznego bloku z żadnym innym ugrupowaniem.

Nie będzie również brała udziału w wyborach frakcja **socialistyczna**. Takie same stanowisko zajmuje **frakcja Ch.-D. oraz frakcje żydowskie**. Radny niemiecki Kahlert, który przy poprzednich wyborach oddał swój głos Stronnictwu Narodowemu, obecnie oświadczył, że musi się jeszcze namyśleć, jak ustosunkować się do sprawy nowych wyborów, prawdopodobnie jednak weźmie w nich udział tylko w tym wypadku, „o ile na stanowisko prezydenta miasta wysunięta będzie kandydatura tożsami i człowiekiem, dającego gwarancje rzetelnej pracy dla miasta”.

Obóz Narodowy został przeto osamotniony. Dysponuje 35 głosami. a więc niewystarczającą ilością dla przeprowadzenia kandydatów.

Jak zdołaliśmy się poinformować, z tego właśnie względu obóz ten nie wysunie nowych nazwisk, lecz **demonstracyjnie raz jeszcze zgłosi kandydatury pp. Rymara, Kowalskiego i Podgórskiego**. W ten sposób oczywiście protokół będzie musiał stwierdzić, iż **wybor nie został dokonany**. A wówczas nastąpi nominacja tymczasowego prezydenta miasta, którym należy przypuszczać, zostałby dotychczasowy komisarz, inż. Wojewódzki oraz tymczasowy wiceprezydent miasta. To nazwisko jeszcze nie zostało ustalone.

Gdyby rada miejska poza tem prowadziła normalną działalność — tymczasowy prezydent miasta rządziłby w myśl art. 50 p. 7 — jeden rok, poczem nastąpiłoby rozwiązanie rady miejskiej i nowe wybory. Wobec tego jednak, iż, wbrew upomnieniu p. ministra spraw wewnętrznych, rada miejska nie spełniła swego zadania, t. zn. nie dała miastu budżetu — władze nadzorcze mogą oprzeć się na art. 69 p. b. ustawy i zarządzić wybory do rady miejskiej w Łodzi wcześniej.

Po dzisiejszym zebraniu wyborczym rady miejskiej nastąpią tedy miarodajne decyzje władz. (s)

OTWARCIE KAMPANII PRZEDWYBORCZEJ

Na ostatnim posiedzeniu obecnego sejmiku premier Sławek wygłosi wielkie przemówienie polityczne

Warszawa, 24 czerwca.

(B) Dowiadujemy się, że na ostatnim posiedzeniu sejmiku lub senatu w obecnej sesji nadzwyczajnej, która będzie jednocześnie ostatnim posiedzeniem izb parlamentarnych w obecnej kadencji — wygłosi dłuższe przemówienie polityczne premier Walery Sławek.

W przemówieniu swem premier ma podobno dokonać podsumowania historii politycznej ostatniego 5-lecia t. j. czasu, w ciągu którego trwała kadencja izb parlamentarnych wybranych w roku 1930 a jednocześnie dać cały szereg wskazań programowych na przyszłość

OTWIERAJAC W TEN SPOSOB KAMPANIE PRZEDWYBORCZA.

(B) Dowiadujemy się, że władze administracyjne przystąpiły do rozsyłania do wszystkich związków pracowniczych wezwań o przedłożenie władzom administracyjnym szczegółowych spisów członków płacących składki.

Spisy te w myśl przepisów nowej a będącej w przeddzień uchwalenia ordynacji wyborczej do sejmiku i senatu potrzebne są dla ustalenia spisu organizacji posiadających prawo wysyłania do kolegiów wyborczych swych przedstawicieli

w liczbę jednego delegata na 500 członków opłacających składki w ostatnim roku poprzedzającym wybory.

Zmiany na stanowiskach wojewodów

Warszawa, 24 czerwca.

(B) Dowiadujemy się, że spowodu przedłużającej się choroby wojewody poznańskiego, nowym wojewodą poznańskim mianowany zostanie dotychczasowy wojewoda krakowski dr. Kwaśniewski. Na stanowisko dr. Kwaśniewskiego wymieniają dotychczasowego wojewodę kieleckiego dr. Wł. Dziadosza lub długoletniego wiceprezydenta m. st. Warszawy Olpińskiego.

Wśród zamętu europejskiego

(DOKOŃCZENIE)

mi cięża — wszystko to sprawia, że Niemcy nie mają żadnych warunków na to, aby stać się punktem oparcia dla zamłanej równowagi europejskiej.

A Francja? Francja, jako czynnik polityki międzynarodowej rolę swą zredukowała niepomniernie. Władza wykonawcza, ujarzmiona przez władzę ustawodawczą, władza ustawodawcza w postaci tyranji oligarchii wyborczej — wszystko we Francji stwierdza bankructwo autorytetu materialnego i autorytetu moralnego. Jakież nadzieje można wiązać z krajem, który w momentach krytycznych, w momentach, kiedy bardziej niż kiedykolwiek potrzebny jest spokój i zdecydowanie, wstrząsany jest przez kryzysy gabinetowe, przekreślające wartość wszelkich przyjętych zobowiązań?

Na tle tego, pozbawionego dawnych punktów oparcia i coraz bardziej rozprzegającego się systemu europejskiego, Polska zdobywa coraz większy autorytet w świecie. Słów tych nie dyktuje próżna samoułuda, są one ujęciem najbardziej realnego — i najbardziej uchwytanego — stanu rzeczy. W opinii świata coraz bardziej utrwała się obraz Polski, jako wielkiego mocarstwa Europy. Jakże odległe wydają się te czasy, gdy Lloyd George, odbijając pogląd znacznej zapewne części opinii światowej, określał kraj nasz, jako „efemerydę polityczną”, jako twór, który „pewnego dnia tak samo zniknie z powierzchni życia, jak się na niej znalazł”. Dziś ten pogląd należy do bezpowrotnej przeszłości. W opinii świata Polska jest nie tylko mocarstwem, ale mocarstwem wielkim, mocarstwem, które ma ważną w Europie rolę do spełnienia.

Ta ewolucja wiąże się z szeregiem przyczyn. Przedewszystkiem z naszą siłą militarną. Nie można było oddać Polsce bardziej nieocenionej usługi, jak wzmocnieniem w ciągu lat całego świata, że jesteśmy uzbrojeni „od stóp do głów”. Żadna propaganda nie przysłużyłaby się lepiej naszej sprawie. Albowiem w warunkach obecnych państwo — punkt oparcia, to przedewszystkiem państwo siły.

Alc pozycja Polski w świecie nie jest tylko konsekwencją jej siły zbrojnej. Wpływa na nią spokój i równowaga naszego porządku społecznego, odporność

Katastrofa gospodarcza Niemiec

Bank Rzeszy rozporządza minimalną ilością dewiz. Transfer gotówkowy całkowicie wstrzymany

Berlin, 24 czerwca. (PAT).

Dyrekcja Banku Rzeszy ogłosiła nowe doniesie postanowienia w sprawie uregulowania transferu z tytułu wszyst-

kich długo i średnioterminowych zagranicznych zobowiązań Rzeszy na okres od 1 lipca 1935 r. do 30 czerwca 1936 r.

Wobec pogorszenia się sytuacji dewi-

zowej Niemiec — głosi komunikat urzędowy — Bank Rzeszy jest zmuszony zarządzić w sprawie obsługi tych wierzytelności co następuje: 1) transfer gotówkowy zostaje wstrzymany, 2) każdy posiadacz kuponu procentowego ma prawo do otrzymania od dłużnika niemieckiego wpłaty w markach niemieckich i otrzymania na tej podstawie zapisu dłużniczego opiewającego na sumę nominalnej wysokości kuponu procentowego oraz w walucie, w jakiej kupon był wystawiony, zapisy dłużnicze oprocentowane będą na 3 procent, 3) wierzyciele z tytułu roszczeń procentowych dywidendy oraz innych stałych świadczeń, którzy mają być zaspokojeni za pośrednictwem kasy konwersyjnej, będą traktowani narówni z wierzycielami kuponów procentowych, 4) wstrzymany zostaje również transfer należności przeznaczonych na umorzenie i zwrot kapitałów, 5) wymienione postanowienia nie mają zastosowania w obrocie płatniczym zagranicą uregulowanym przez umowy rozrachunkowe, walutowe oraz inne układy z obcymi państwami, przewidujące inny sposób uiszczenia należności, niż wpłaty do kas konwersyjnych.

Artysta zabity przez piorun

Groźne skutki burzy w Małopolsce

Lwów, 24 czerwca. (PAT)

Z zagłębia naffowego donoszą, że wczoraj wieczorem w czasie burzy w gminie Litynia piorun poraził dwóch artystów teatru obłazdowego Włodzimierza Trychodę i Włodzimierza Świerkiego oraz parobka Hirniaka. Trychoda po-

niósł śmierć na miejscu, dwaj pozostali zostali ciężko poparzeni i odwieziono ich w stanie groźnym do szpitala. W gm. Rów piorun zabił jednego z miejscowych gospodarzy, zaś w gminie Opaka piorun uderzył w stajnię i zabił konia.

Były prefekt policji, Chiappe, obrany na przewodniczącego paryskiej rady miejskiej

Paryż, 24 czerwca. (PAT).

Przewodniczącym rady miejskiej m. Paryża na rok bieżący został wybrany b. prefekt policji Chiappe, który uzyskał 55 głosów na 85 głosujących. Jego kontrkandydat Raymond Laurent zyskał 29 głosów. Prefekt Chiappe został złożony z urzędu prefekta policji paryskiej przez rząd Deladiera w dniu 3 lutego 1934 roku. Zaproponowano mu stanowisko rezydenta Francji w Marokko. Chiappe nie przyjął tej propozycji i rozwinał w okresie wypadków lutych ożywną działalność przeciw rządowi Daladiera. Z pochodzenia korsykańin, Chiappe rozpoczął karierę administra-

cyjną w r. 1921, jako urzędnik w ministerstwie spraw wewnętrznych. W roku 1924 był dyrektorem urzędu bezpieczeństwa, w roku 1925 objął generalny sekretariat w ministerstwie spraw wewnętrznych, od r. 1927 do lutego 1931 roku był prefektem policji w Paryżu. Chiappe znany jest ze swoich bojowych przekonań pravicowych. W kampanii wyborczej do rad municypalnych ostro występował przeciw wspólnemu frontowi socjalistów i komunistów. Wybór Chiappe na prezesa rady miejskiej stronictwa lewicowe przyjęły wielką wzwawą, która trwała zgórą pół godziny.

naszego gospodarstwa na czynniki rozprężenia, jakie niesie kryzys, uregulowana sytuacja monetarna i budżetowa, ciągłość rządów — słowem cała owa zadziwiająca stabilizacja form życia politycznego, społecznego i gospodarczego która stanowi znamię charakterystyczne wyróżniające Polskę z pośród wszystkich niemal państw świata.

Pewnie, że z naszą obecną rolą i znaczeniem politycznym w świecie kontrastuje boleśnie nasze ubóstwo materialne, nasze zacofane gospodarstwo — rezultat niewoli i wiekowych zaniedbań rozwoju

ekonomicznego. Ale żyjemy niestety w okresie bezprzykładnego kryzysu — i siły, przy pomocy których moglibyśmy zrównać kraj nasz z bogatszymi od nas społeczeństwami Zachodniej Europy, musimy dziś jałowo używać na przeważnie doraźnych trudności chwili.

Wielkie dzieło Marszałka Piłsudskiego na tem właśnie polega, że nas uzbroił w tę moc, która nam pozwala, mimo wszystkie wichry i burze, niezmiennie postępować w tym samym kierunku: poprzez myśl i wolę — ku potędze.

J. W.

„Pech“ samobójców, którzy chcieli zatruć się gazem świetlnym

Hamburg, 24 czerwca. (PAT).

Wprowadzenie nietrującego gazu świetlnego w hanowerskim mieście Hameln nie zostało podane przez magistrat do wiadomości publicznej. Dwa mieszkańcy, którzy usiłowali popełnić samobójstwo przez zatrucie gazem obudzili się następnego dnia zupełnie zdrowi, stwierdzając tylko, że beda musieły zapłacić wielki rachunek za gaz. Jeden z nich postanowił żyć dalej, drugi powierzył się.

Zabójstwa i ludzie

Wampiryzm

Ludzie, dla których mordowanie jest rozkoszą

U wszystkich ludów istnieje opowieść o wampirach, wilkołakach i tym podobnych stworach, czyhających po nocy i czających się w mrocznych ustronach, aby przy nadarzonej sposobności szkodzić człowiekowi. Żadnych wampirów i wilkołaków mitycznych, oczywiście, nie ma, ale są ludzie-wampiry i ludzie-wilkołaki. Cechą znamieną tych ludzi jest to, że nietylko lubią mordować innych ludzi, ale pastwić się nad nimi, sycić się ich męką, przedłużaną jak najbardziej.

Świeżo doniosły pisma o rozstrzelaniu z wyroku sądu sowieckiego takiego wampira, Małyszewa - Stiepanowicza, który szalał w Charkowie i zdołał uśmiercić dwadzieścia kobiet, zanim wpadł w ręce sprawiedliwości. W świeżej pamięci mają jeszcze wszyscy wampira z Düsseldorfu, a Landru francuski to także postać jeszcze nie zapomniana.

Typy takie — zdecydowanie chore — mają to do siebie, że sprawia im rozkosz mordowanie stworzeń, należących do ich własnego gatunku. Podczas gdy niektórzy z takich zwyrodniałców morderców mordują kobiety i mężczyzn, młodych i starszych, inni mają skłonności specjalne i poszukują swoich ofiar wyłącznie wśród młodzieży męskiej albo kobiecej. Jednym wystarczy samo morderstwo, inni potrzebują tej makabrycznej rozkoszy, jakiej dostarcza im męka mordowanego.

Wszyscy wychowawcy znają okru-

cieństwo dzieci: dręczenie drobnych zwierząt albo owadów, powolne uśmiercanie ich dla zabawy, to zjawisko wśród dzieci dość częste. Dziecku brak zupełnie zrozumienia, że jakieś małe stworzonko mogłoby cierpieć i że pragnie ono żyć tak samo, jak każda żywa istota. — Troskliwe wychowanie usuwa z duszy dziecięcej te przejawy okrucieństwa, a nawet zastępuje je głębokim, serdecznym współczuciem. Lecz zdarzają się i takie dzieci, którym żadnymi perswazyjami nie można trafić do przekonania. Dręczenie bezbronnym zwierzęt jest dla nich źródłem przyjemności i dla tej przyjemności gotowe są poświęcić wszystko. Dręczenie zwierząt bywa zaś bardzo często ćwiczeniem do późniejszych występów w walce z bezbronnymi ludźmi.

Niestety, nie wszyscy tacy mordercy z upodobania wpadają w ręce sprawiedliwości. Policja całego świata notuje rok-rocznie setki ludzi, przepadłych bez wieści. Jakaś dziewczyna poszła do szkoły i już nigdy do domu nie wróciła. Młody chłopak wyjechał na parę dni do krewnych na wsi i przepadł bez wieści, zanim dotarł do celu swej podróży. Solidny kupiec przepadł w podróży między Warszawą a Łodzią, jakas młoda mężatka poszła do sklepu po jakiś drobiazg i nagle wszelki ślad po niej zaginął. Co się stało z tymi ludźmi? Nikt nie wie i tragedia ich pozostaje nazawsze tajemnicą. Jeśli dany mężczyzna miał jakieś

znane przygody miłosne, to sąsiedzi przypuszczają, że „uciekł z kochanką”. To samo mniemają o zalotnych młodych kobietach czy dziewczynkach. Ale to są tylko złośliwe przypuszczenia. Później na jakimś dworcu znajduje policja poświęciowane zwłoki, gdzie z głębi wody wynurza się nierozpoznawalne ciało topielca w stanie zupełnego rozkładu. Skąd, co i jak, nikt nie wie.

Charakterologia współczesna zna do skonałe typ fizyczny zbrodniarza. Już zewnętrznym wyglądem i całem zachowaniem swoim zdradza on niesamowite upodobania i skłonności. Czasem skłonności zbrodnicze są czemś przemiłym, związanym z pewnymi stanami ciała. Wielcy psychologowie twierdzą, że żaden, choćby najszlachetniejszy człowiek, nie bywa wolny od pokus zbrodniczych, ale zbrodniarzem staje się tylko ten, który nie potrafi oprzeć się pokusie, innymi słowy taki, który ma potężne bodźce, ale nie ma hamulców psychicznych i moralnych. Katechizm elementarny mówi, że człowiek grzeszy myślą, wolą i uczynkiem. Niema na świecie człowieka, który w myślach nie byłby się dopuścił takiej lub innej zbrodni. Niejednemu zacnemu obywatelowi śniło się nieraz, że zamordował swego sąsiada, obrabował go, a następnie zacierał ślady swej zbrodni. Ludzie, którzy miewali takie sny, opowiadali następnie o uczuciu straszliwej grozy na samą myśl, że coś podobnego przyszłoby im mogło.

Od takiego mimowolnego igrania myśli jest bardzo daleko do grzeszenia wolą. W normalnych warunkach wola reaguje przeciwko myśli o zbrodni gwałtownie i mocnym przeczeniem i dlate-

go od myśli do czynu bywa naogół bardzo daleko. Wola przeciwstawiająca się myśli o zbrodni to właśnie cały system hamulców moralnych, religijnych, społecznych. Do zbrodni dochodzi tylko tam, gdzie te hamulce są zniszczone, albo zbyt słabe w stosunku do bodźców.

Psychologia współczesna wprowadziła do poznania naszego pojęcie „pogotowia”. W danym indywidualum istnieje jakieś pogotowie chorobowe, w innym jest pogotowie do wykolejeń, do zbrodni i występku. Jeśli wraze pokusy opór woli jest dość silny i zdoła się oprzeć, to przy pokusie następnej uda się zwalczyć ją tem łatwiej. Jeśli natomiast słabe hamulce nie stanowią dostatecznego oporu, to każda następna pokusa potęguje się ogromnie, krytycyzm moralny zanika i zbrodniarz przygodni staje się zbrodniarzem nałogowym, zuchwałym i cynicznym. Nietylko że popełnia zbrodnie, ale drwi z policji i z całego społeczeństwa ludzkiego. Właśnie to zachwalstwo i ta pewność siebie staje się zgubą dla niego. Zapomina on o wszelkiej ostrożności, poddaje się coraz łatwiej bodźcom zbrodniczym i kończy wreszcie na szafocie.

Gazety zanotowały, że oddział wojska rozstrzelujący Małyszewa - Stiepanowicza otrzymał rozkaz, aby nie uszkodził kulami mózgu. Będzie więc ten mózg badany, ale, niestety, metody badania są jeszcze ogromnie niedoskonałe i trudno będzie znaleźć w komórkach mózgowych źródło zbrodniczości człowieka, który z życia swego zrobił narzędzie śmierci dla tylu innych ludzi.

Paweł Hulka - Laskowski.

ORDYNACJA WYBORCZA NA PLENUM SEJMU

Kluby opozycyjne zgłosiły około tysiąca poprawek. — Sesja nadzwyczajna zostanie zamknięta 5 lipca

Warszawa, 24 czerwca (B) Jutro, t. j. we wtorek o g. 10 rano rozpoczyna się debata ostateczna nad projektem ustawy o ordynacji wyborczej do sejmiku i senatu i projektu ustawy o wyborze Prezydenta Rzplitej.

W komisji konstytucyjnej sejmiku, która nad temi trzema projektami klubu BBWR pracowała około dwóch tygodni, wprowadzono szereg poprawek, przyczem uwzględniono również niektóre poprawki, zgłoszone przez kluby opozycyjne. Należy nadmienić, że ogółem wszystkie kluby opozycyjne bardzo hojnie zgłaszały poprawki, tak że jest ich około tysiąca. Wszystkie one znajdują się ponownie na plenum sejmiku, albowiem opozycja w dalszym ciągu je podtrzymuje.

Jutrzejsze posiedzenie sejmiku rozpocznie się od referatu sprawozdawcy posła Podoskiego z klubu BB. Zreferuje on projekt ustawy wyborczej o ordynacji do sejmiku i o ordynacji do senatu.

Następnie rozpocznie się dyskusja szczegółowa nad temi dwoma ordynacjami.

W kołach parlamentarnych mówią, że toczyć się będzie ona w ciągu dwóch dni tak, że dzień wtorkowy i środy całkowicie będzie poświęcony tym zasadniczym ustawom. Głosowanie nastąpi więc dopiero we środę wieczorem. Po uchwaleniu tych ustaw na porządek dzienny sejmiku wejdzie projekt ustawy o wyborze Prezydenta Rzplitej. Ta sprawa nie wywołuje już tak wielkiego zainteresowania wśród klubów

poselskich i dlatego można przypuszczać, że wyczerpie się ona w trakcie jednego posiedzenia, prawdopodobnie zwołanego na nadchodzący czwartek.

Kluby opozycyjne w dalszym ciągu zajmują stanowiska nieprzejednane wobec reformy ordynacji wyborczej. Klub PPS. zamianuje swoje stanowisko, zorganizowaniem na dzień jutrzejszy strajków generalnych w Warszawie i w przemysłowym okręgu łódzkim. W kulu

arach sejmowych nawet wśród pewnych posłów PPS. sceptycznie zapatrują się na powodzenie akcji strajkowej w obecnej chwili. Nie przypuszczają, aby zdołała ona objąć większe rzesze robotników. Klub Ludowy, który jest najmniej nieprzejednany wobec obu projektów ordynacji wyborczej, zwołuje na koniec miesiąca do Warszawy, a więc już gdy rzecz cała będzie przesądzona — kongres wycych członków. Na kongresie tym ma

być zadecydowana dalsza postawa Str. Ludowego wobec akcji wyborczej do parlamentu i taktyka na terenie kraju.

Str. Narodowe ogranicza się do organizowania wieców w ośrodkach swoich wpływów, na których przedstawiciele jego agituja przeciwko reformie wyborczej.

Natychmiast po załatwieniu wszystkich trzech projektów ustaw przez sejm zostaną one przesłane do łaski marszałkowskiej. Komisja konstytucyjna senatu na kilku posiedzeniach przeprowadzi dyskusję szczegółową nad projektami, poczem wpłyną one na plenum senatu. Przypuszczać należy, że w drugiej izbie dyskusja nie będzie nosiła tak namiętne go charakteru i trwać będzie krótko. — W kołach, zbliżonych do biura sejmiku, utrzymują, że sesja nadzwyczajna zakończona zostanie i będzie zamknięta około 5 lipca r. b.

WSZYSCY WYGRYWAJA, U WOLANOWA!

Na budowę pomnika Marszałka w Warszawie

wpłynęło już przeszło 2 miliony złotych

Warszawa, 24 czerwca. (PAT). Do dnia 19-go czerwca 1935 roku na budowę pomnika Marszałka Piłsudskiego w Warszawie złożono ogółem zgórą 2,200,000 zł.

Kraków, 24 czerwca. (PAT). Dla złożenia holdu pamięci Marszałka Piłsudskiego przybył dzisiaj do Krakowa 4 pułk piechoty legionów z Kielc który z krypty Wawelskiej udał się na Sowińiec, gdzie oficerowie wraz ze sze-

regowymi wzięli udział w sypaniu Kopca - pomnika.

Równe, 24 czerwca. (PAT). Wczoraj, jako w czterdziestv dzień po zgonie Marszałka Piłsudskiego odbyło się staraniem szeregu organizacji ukraińskich w Równem z zarządem wołyńskiego Ukraińskiego Objednania na czele, zgodnie z tradycją Kościoła prawosławnego, uroczyste nabożeństwo żałobne w miejscowym Soborze.

Czy b. cesarzowa austriacka i arc. Otton

przyjmą zaproszenie i przybędą do Austrii?

Londyn, 24 czerwca. (PAT) — Agencja Reutersa donosi z Innsbrucku:

Na wiadomość, że władze miejskie Hallu w Tyrolu postanowiły zaprosić arcyksięcia Ottona i b. cesarzową Zytę na pobyt w Hallu, mieszkańcy tego miasta urządzili manifestację na cześć arcyks. Ottona i b. cesarzowej Zyty.

Na ulicach wiwatowano na cześć za-

proszonych gości i śpiewano stary cesarski hymn austriacki.

Deputacja miasta Hallu udała się z zaproszeniem do Steenockerzeel w Belgii, gdzie obecnie przebywają Otton i Zyta.

Zaproszenie to jest, oczywiście — stwierdza agencja Reutersa — pogwałceniem prawa antyhabsburskiego.

Niemiecki balon wpadł do morza

Cała załoga ocalała

Berlin, 24 czerwca. (Pat) — Niemiecki balon kulisty „Es-sen 2", spadł do morza w pobliżu Ostendy. — Czterech członków załogi balonu

uratowało się wpraw przy pomocy policjanta belgijskiego, dwóch zaś którzy pozostali przy balonie, wyratowała szalupa belgijska.

Cztery wyroki śmierci w Hiszpanji

za udział w rewolucji październikowej. — Groźny strajk robotników budowlanych

Owiedo, 24 czerwca. (Pat) — Sąd wojenny, rozpatrując sprawę 61 mieszkańców Turonu, oskarżonych o popełnienie morderstw w czasie rewolucji październikowej. 4 skazał na karę śmierci, 36 na dożywotnie więzienie, 7 na 12 lat więzienia, a 16 uniewinnił. —

Madryt, 24 czerwca. (PAT). Minister spraw wewnętrznych udzielił dymisji 24 funkcjonariuszom policji w Barcelonie za wykroczenia służbowe.

Madryt, 24 czerwca. (PAT). W Owiedo zastrajkowali robotnicy budowlani. Po mieście krąży patrol wojskowy.

Madryt, 24 czerwca. (PAT). W mieście Tenerifa (na wyspach kanaryjskich) zastrajkowali robotnicy fabryk tytoniowych i budowlani. Dokonano kilku zamachów bombowych na znajdujące się w budowie gmachy, m. in. na budujący się gmach szkoły niemieckiej.

Proces bankierów w Paryżu

B. minister sprawiedliwości również zasiadł na ławie oskarżonych

Paryż, 24 czerwca. (PAT) Przed 11-tą izbą karną trybunału paryskiego rozpoczął się proces towarzystwa Holding Commerciale de France. Na ławie oskarżonych oprócz osławionego bankiera Sacazana, zasiadli dyrektorzy administracyjni towarzystwa, wśród nich były minister sprawiedliwo-

ści Raynaldy, generał rezerwy Raynal i emerytowany major Battelt. Wszyscy oni oskarżeni są o nadużycie zaufania i przekroczenie przepisów o spółkach finansowych. Były minister Raynaldy został wciągnięty do towarzystwa przez jednego z oskarżonych.

Ks. Kochański skazany

na 6 miesięcy aresztu

Białystok, 24 czerwca.

(PAT) Sąd okręgowy w Łomży rozpatrywał dziś sprawę ks. Kochańskiego z Tykocina, oskarżonego z art. 153 licznice z 156 k. k. Po rozpoznaniu sprawy sąd wydał wyrok, skazujący ks. Kochańskiego na 6 miesięcy więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego bez zawieszenia kary.

Dr. Peltzer skazany

na półtora roku więzienia

Berlin, 24 czerwca. (PAT).

Dr. Otto Peltzer skazany został na półtora roku więzienia.

Paryż, 24 czerwca. (PAT).

Agencja Havasa donosi z Berlina, że wiadomość o samobójstwie Peltzera jest nieprawdziwa.

Proces apelacyjny

zamachowcy Matuszki

Budapeszt, 24 czerwca. (PAT).

W dniu dzisiejszym rozpoczęła się rozprawa apelacyjna w procesie Sylwestra Matuszki, oskarżonego w dniu 20 listopada w ub. roku przez sąd pierwszej instancji na karę śmierci za spowodowanie katastrofy kolejowej pod Białtorbą. Matuszka został sprówdzony na rozprawę z więzienia austriackiego, które odsiaduje za zamach na pociąg pod Ausbach.

Delegaci estońskiego „Czerwonego Krzyża”

przybyli do Warszawy

Warszawa, 24 czerwca. (PAT)

Dziś popołudniu przybyli do Warszawy prezes estońskiego Czerwonego Krzyża dr. Hans Leesment oraz sekretarz generalny estońskiego Czerwonego Krzyża, wiceminister spraw wewnętrznych p. Eugenjusz Madison.

Moskwa „naprawia błędy”

provincialnych organizacji komunistycznych

Moskwa, 24 czerwca.

(PAT) W Saratowskiej organizacji partyjnej wykryto szereg błędów politycznych i stwierdzono liczne wypadki niestosowania się do dyrektyw Centralnego Komitetu. Do Saratowa wydelegowano członka biura politycznego Zdanowa, celem przywrócenia dyscypliny.

Titulescu wyjechał do Paryża

Bukareszt, 24 czerwca.

(PAT) Minister spraw zagranicznych Titulescu wyjechał dziś po południu do Paryża.

Nowy poseł bułgarski

przybył do Warszawy

Warszawa, 24 czerwca. (PAT).

Dziś o godzinie 23 m. 5 przyjechał do Warszawy p. Kirow. Na dworcu Głównym witał go sekretarz poselstwa bułgarskiego p. Stoikow, kolonia bułgarska przedstawiciele towarzystwa polsko-bułgarskiego i prasy.

Straszna katastrofa pod Budapesztem

Budapeszt, 24 czerwca.

(Pat) — Konsul francuski Gondon w Budapeszcie, jadąc samochodem szosą Wiedeń-Budapeszt, zderzył się z drugim samochodem.

Zona konsula oraz jego bratowa zginęły w katastrofie, córka konsula została ciężko ranna, a sam konsul odniósł lekkie obrażenia.

Miasteczko Czartorysk

padło pastwą płomieni

Łuck, 24 czerwca. (PAT)

W Czartorysku pow. łucki wybuchł olbrzymi pożar, którego pastwa padło całe miasteczko. Wskutek długotrwałej suszy pożar rozszerzał się z gwałtowną szybkością i strawił 117 domów mieszkalnych i 100 budynków gospodarskich. Straty przewidywająco obliczają na przeszło 150,000 zł.

Austrjacki hitlerowiec

będzie kierował teatrami w Niemczech

Berlin, 24 czerwca. (PAT).

Minister Goebbels powołał do niemieckiej izby kultur Alfreda Frauenfelda na stanowisko kierownika izby teatralnej.

Jak wiadomo, Frauenfeld był jednym z kierowników ruchu narodowo-socjalistycznego w Austrii.

Najtańszy! : Najzdrowszy!
CHLEB WIEJSKI
„DOŁY“
zadajcie wszędzie!

Mussolini poprze Francję

Narady Edena w Rzymie. — Włochy zapatrują się krytycznie na posunięcia dyplomacji angielskiej

Rzym, 24 czerwca.

(PAT) O godz. 10 rano odbyła się pierwsza rozmowa Mussoliniego z ministrem Edenem w Pałacu Weneckim. W rozmowie tej, która trwała do południa, wzięli również udział ambasador angielski w Rzymie Drummond oraz włoski podsekretarz stanu spraw zagranicznych Suvich i szef gabinetu włoskiego ministra spraw zagranicznych baron Aloisi. Po konferencji podejmował Mussolini ministra Edena śniadaniem.

Drużba urzędowa rozmowa Mussoliniego z min. Edenem w Pałacu Weneckim która miała się odbyć dziś po południu została odłożona do jutra. Spotkanie to nastąpić ma dopiero jutro po południu o godz. 17-ej, przed południem natomiast min. Eden konferować ma z wyższymi urzędnikami włoskiego ministerstwa spraw zagranicznych, a przede wszystkim z wiceministrem Suvichem, z którym spożyje również śniadanie nad morzem w Castel Fuzano. W toku tych

rozmów dokonany ma być przegląd wszystkich ważniejszych zagadnień, interesujących oba państwa.

Rzym, 24 czerwca.

(PAT) Mussolini przyjął o godz. 5-ej po południu w Pałacu Weneckim ambasadora francuskiego de Chambrun, z którym odbył dłuższą konferencję polityczną.

Ambasador de Chambrun, przyjmując przedstawicieli prasy francuskiej, oświadczył m. in., że pomiędzy Włochami i Francją istnieje całkowita zgodność poglądów w sprawie utrzymania pokoju w Europie, który jest niepodzielny. Ponadto w toku rozmowy Mussoliniego z de Chambrun stwierdzono zgodny punkt widzenia na współzależność europejskich zagadnień bezpieczeństwa.

Rzym, 24 czerwca.

(PAT) Z komunikatu urzędowego, ogłoszonego po dzisiejszej pierwszej rozmowie ministra Edena z Mussolinim w Pałacu Weneckim, wynika, że przedmiotem narad angielsko-włoskich były nie tylko sprawy układu londyńskiego i paktu lotniczego, ale również inne zagadnienia, poruszone w komunikacie londyńskim z 3 lutego, jak np. kwestia paktu naddunańskiego w sprawie Austrii oraz zagadnienie zorganizowania bezpieczeństwa zbiorowego w Europie. O przebiegu rozmowy tej przeniknęły do tutejszych kół prasowych wiadomości bardzo skąpe. Wiadomo tylko, że min. Eden wyłożył Mussolinemu wszystkie argumenty angielskie, które skłoniły rząd brytyjski do zawarcia układu z Rzeszą oraz przedstawił angielski punkt widzenia na sprawę paktu lotniczego.

Londyn, 24 czerwca.

(PAT) Korespondent Reutera w Rzymie donosi, że aczkolwiek prawdopodobnie w dzisiejszych rozmowach z Edenem Mussolini poprze francuski punkt widzenia w sprawie układu morskiego angielsko-niemieckiego jednakże z głosów prasy włoskiej daje się wyczuć, że chociaż Włochy zapatrują się krytycznie na zbyt wielką niezależność w działaniach Wielkiej Brytanii i potępiają metody zastosowane dla osiągnięcia porozumienia z Niemcami, jednakże sam układ witan jest z zadowoleniem.

Wielka powódź w Chinach

Kilkaset osób utonęło

Szanghaj, 24 czerwca. (PAT) Prowincje Hupe Annuj, Kiangsu, Czekiang i Kwantung nawiedziła wczoraj wielka ulewa, połączona z oberwaniami się chmury. Najbardziej ucierpiało wskutek ulewy miasto Hankou w prowincji Hupe. Liczne domy w dzielnicach chińskiej stoją pod wodą. Liczba śmiertelnych wypadków, według dotychczasowych wiadomości, oceniana jest na kilkaset. Rzeki w prowincjach nawiedzonych przez ulewę wystąpiły z brzozei zalewając olbrzymie przestrzenie. Rzeka Tsien - Tang w prowincji Czekiang w wielu miejscach przerwała tamy.

Szanghaj, 24 czerwca. (PAT).

Pięćdziesiąt marynarzy kantoniejskich którzy wraz z admirałem Czen-Ho porwani byli przez ałoge dwóch okrętów wojennych, które umknęły z Kantonu i którzy trzymani byli jako zakładnicy, celem wymiany na aresztowanego w kantonie b. dowódcę zbiegłych okrętów wojennych admirała Kiang-Si-Juan wypuszczono w Hong - Kong na wolność.

PARCELE BUDOWLANE

przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej do sprzedania
Zgłoszenia: Piotrkowska 40.
Zarząd spadkobierców J. K. Poznańskiego, w dni poprzednie od 10-12 i od 4 do 6 popołudniu.

Glasgow pod wodą

wskutek oberwania się chmur

Londyn, 24 czerwca.
(PAT) Nad Szkocją, a zwłaszcza nad Glasgowem, nastąpiło dziś oberwanie się chmur, wskutek czego w Glasgow cała dzielnica przez kilka godzin stała pod wodą. Na niektórych ulicach woda sięgała 1 metra. W szereg domów uderzyły pioruny.

Delegacja kombatantów francuskich przybyła do Niemiec

Paryż, 24 czerwca.
(PAT) Agencja Havasa donosi z Stuttgartu, że w dniu dzisiejszym 44 b. kombatantów francuskich zostało przyjętych przez b. kombatantów spośród „Stahlhelmu“ i narodowych socjalistów. Byli kombatanci francuscy przeszali telegram powitalny do kanclerza Hitlera.

Groźny pożar w Niemczech

Berlin, 24 czerwca.
(PAT) W jednej z wielkich cegielni w okolicy Monachjum wybuchł wczoraj olbrzymi pożar, którego pastwą padły wszystkie zabudowania fabryczne. Mimo 8-godzinnych wysiłków zmobilizowanych z całej okolicy straży ogniowych, nie udało się opanować żywiołu. Akcja ratownicza była utrudniona spowodowaną grożącą zawalenia się 4-ch 60-metrowych kominów fabrycznych. Oddziały sanitarne udzieliły pierwszej pomocy lekko rannym na miejscu, a 2-ch zatrutych dymem przewiozły do szpitala.

Co robi generał turecki w Abisynji?

Paryż, 24 czerwca.
(PAT) Cesarz Abisynji w wywiadzie udzielonym przedstawicielowi „Matin“ oświadczył, że generał turecki Mohamed Menine, który znajduje się obecnie w Abisynji, nie zajmuje żadnego stanowiska w armii abisyńskiej.

Posiedzenie „Volkstagu“ gdańskiego

wywołuje wielkie zainteresowanie

Gdańsk, 24 czerwca.
(PAT) Na porządku dziennym posiedzenia Volkstagu w dniu 26 b. m. znajdują się następujące sprawy: potwierdzenie umowy polsko-gdańskiej z dnia 2 lipca 1934 r. o ubezpieczeniach społecznych, wniosek o wydanie sądom jednemu posła, trzy czytania złożonych przez senat projektów ustaw, zmierzających do zmiany tych postanowień konstytucji gdańskiej, które odnoszą się do uprawnień urzędników, oraz projekty ustaw, zgłoszone przez partję narodowo-socjalistyczną, a zmierzające do redukcji djeł poselskich. Wbrew zapowiedziom na porządku dziennym nie znajduje się dyskusja nad mową prezydenta Greisera.

Turniej w Wimbledonie już rozpoczęty

Londyn, 24 czerwca.
W poniedziałek rozpoczął się w Wimbledonie przy udziale najlepszych zawodników świata turniej tenisowy o mistrzostwo Anglii. Pierwszego dnia uzyskano w turnieju tym w konkurencji panów następujące wyniki: Perry - Rynnyrdle (Kanada) 6:1, 6:1, 6:3, Austin - Avory 6:3, 6:1, 6:3, Sharpe - Prens 6:2, 6:3, 6:6, 6:2, Ryan - Turnbull 6:2, 6:3 8:6, Mc Graeth - Allison 6:4, 6:3, 9:7, Borotra - Henkel 6:4, 8:6, 6:8, 2:6, 6:2, Puncer (Jugosławia) - Kleinsroth 6:1, 6:2, 6:2 i de Borman (Belgia) - Lund (Niemcy) 6:4, 6:4, 0:6. W czwartym secie przy stanie gemów 2:0 dla Niemca mecz został przerwany spowodowany zwichnięcia nogi przez Borman. Wobec powyższego Lund zakwalifikował się do dalszej rundy.

Rząd pojednania w Jugosławii

Przed rozstrzygnięciem kwestji chorwackiej

Berlin, 24 czerwca. (PAT).
Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Białogrodu, że dotychczasowy minister finansów Stojadinowicz utworzył dziś rano nowy gabinet. Najważniejsze teki zostały obsadzone i następuje: Stojadinowicz — premier i minister spraw zagranicznych, gen. Zivkovicz — minister wojny, dr. Spaho — minister handlu lub rolnictwa, dr. Korosec — minister spraw wewnętrznych lub komunikacji. Chorwaccy ministrowie fachowi, którzy uczestniczyli w rządzie Jewticia pozostają na swych stanowiskach.

Białogród, 24 czerwca. (PAT).

Agencja Avala donosi o nowym gabinecie: Nowy rząd jest rządem pojednania wewnętrznego i w gruncie rzeczy rządem szerokiej koncentracji, do której należą radykalowie w osobie Stanojewicza, klerykalowie słoweńscy w osobie Koroszeza, muzułmanie w osobie

Spaho'a a także przedstawiciele jugosłowiańskiej partji ludowej. Rząd Stojadinowicza został powitany przez całą opinię publiczną kraju z ogromną ulgą. Niezależnie od swego składu przynosi on uspokojenie i przygotuje zbliżenie nieodzowne, prowadzące do ostatecznego rozstrzygnięcia zagadnień polityki wewnętrznej.

Białogród, 24 czerwca. (PAT)

Wprawdzie większość dawnego chłopskiego stronnictwa chorwackiego nie objęła tek w nowym rządzie Stojadinowicza, ale na skutek rozmowy regenta ks. Pawła z Mackiem stronnictwo chłopskie chorwackie zachowa wobec nowego rządu stanowisko życzliwe wyprzedzające. Spodziewane jest, że aczkolwiek posłowie z grupy Maczka nie wejdą obecnie do skłuszczyzny, jednak kwestja chorwacka będzie rozstrzygnięta w drodze porozumienia.

Sensacyjna skarga b. kata

Ząda odszkodowania, gdyż został kopnięty przez skazańca

Warszawa, 24 czerwca.
Wydział cywilny sedu okręgowego rozpatrywał na posiedzeniu niejawnym sprawę przyznania prawa ubogich, w związku z pozwem, jaki skierował wykonawca wyroków śmierci, występujący pod szubienicą pod pseudonimem Maciejewskiego.

Mianowicie podczas pewnej egzekucji na osobie bandyty Blocha, Maciejewski, zbliżywszy się do szubienicy, natrafił na niespodziewany opór ze strony skazańca, Bloch, wysoki i silny, kopnął niespodziewanie kata w brzuch. Maciejewski omal nie zemdlął. Kopnięcie miało fatalny skutek, gdyż Maciejewski zachorował i przez pewien czas pozostawał pod opieką lekarzy.

W związku z powyższym utracił, jak twierdzi w swej skardze 50 procent zdolności do pracy i nie mógł w dalszym ciągu wykonywać swego zawodu

Maciejewski podkreśla, że winę za ten wypadek ponosi nie on sam, albowiem w myśl instrukcji katowskiej, podczas egzekucji, powinni być obecni dwaj pachołkowie. I właśnie nieobecność pachołków katowskich wywołała nieszczęśliwy wypadek, jakiemu uległ Maciejewski.

Maciejewski domagał się zasądzenia 35-000 zł. tytułem odszkodowania, prosząc jednocześnie sąd o przyznanie mu prawa prowadzenia procesu na prawie ubogich, ponieważ nie ma pieniędzy na opłacenie kosztów.

Sąd zajął stanowisko negatywne wobec prośby b. kata i odmówił przyznania mu prawa ubogich. W ten sposób proces Maciejewskiego ze skarbem państwa zawiśł w czasie, gdyż Maciejewski nie ma pieniędzy na opłacenie dość znacznego wpisu sądowego.

Kongres międzynarodowych izb handlowych

zajmie się kwestją ogólnej stabilizacji walut

Paryż, 24 czerwca. (PAT).

W dniu dzisiejszym został otwarty w wielkim amfiteatrze Sorbonv 8 kongres międzynarodowych izb handlowych. Na inauguracyjne posiedzenie przybył prezydent republiki francuskiej Lebrun, minister handlu Bonnet i szereg wybitnych osobistości. Obradom przewodniczył prezes ogólnej konferencji producentów francuskich Duchemin, który w powitalnym przemówieniu dał wyraz przekonaniu, że jedynie współpraca międzynarodowa może się przyczynić do podniesienia handlu międzynarodowego. Wolny obrót towarowy i kapitału, poszanowanie konwencji i stałość walut stanowią — zdaniem mówcy — niezachwiane i niezbędne warunki nomyślności świata.

Prezes holenderskiej izby handlu zagranicznego van Vlijssingen wygłosił referat o wydarzeniach, jakie zaszły w ciągu ostatnich dwóch lat oraz omówił ewentualną ewolucję świata w zwią-

ku z nowymi warunkami ekonomicznymi.

Sekretarz generalny kongresu Wasern odczytał roczne sprawozdanie z działalności organizacji, następnie w imieniu premiera Laval powitał kongres podsekretarz stanu w prezydjum rady ministrów Blaisot, który życzył pomyślnych obrad i zaznaczył, że rząd francuski przywiązuje wielką wagę do prac kongresu, szczególnie interesując się sprawą ogólnej stabilizacji walut.

O godzinie 17.30 uczestników kongresu podejmował premier Laval.

W kongresie bierze udział zgórą 1000 delegatów, reprezentujących 48 państw. Delegacji polskiej przewodniczy prezes B. Herse. Wiceprezesami są: A. Falter i E. Trepka. Delegaci polscy biorą żywy udział w pracach komisyjnych, a mianowicie w pracach komisji zwalczania przeszkód w handlu bierze udział prezes Maciszewski.

Czerwiec	
25	Dzisiaj: Prospera B. Jutro: Jana i Pawła
Wtorek	
Wschód słońca	3.15
Zachód słońca	19.59
Wschód księżyca	00.00
Zachód księżyca	14.54
Długość dnia	16.10
Przybyła dnia	9.51

Podziękowanie za kondolencje

W dniu wczorajszym sekretariat osobisty ministra spraw wojskowych nadesłał na ręce komisarza rządowego m. Łodzi odpowiedź na kondolencje, przesłane w imieniu gminy m. Łodzi po zgonie Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Pismo to brzmi następująco:

„JWPan Komisarz m. Łodzi, Wacław Wołowódzki w Łodzi.

Pani Marszałkowska Piłsudska, dotknięta ciężką żalobą i obarczona licznymi zajęciami, poleciła mi serdecznie podziękować za okazane współczucie.

Sekretariat osobisty.

Tyfus wygasa

Zanotowano tylko 7 przypadków

Energiczne wysiłki władz sanitarnych zmierzające do opanowania tyfusu brzuszego w Łodzi, dają, jak dotychczas, pozytywne rezultaty. Podczas gdy w roku ubiegłym każdy tydzień przynosił pogorszenie sytuacji i wzmagającą się ilość wypadków, w tym roku notujemy pocięszające zjawisko zmniejszania się wypadków zachorowania na tyfus brzuszny. W ubiegłym tygodniu było tylko 7 przypadków, podczas gdy w tygodniu poprzednim — 16 przypadków.

Z innych chorób zakaźnych zanotowano w ub. tygodniu w Łodzi: 9 przypadków błonicy (szkarlatyny), 11 przypadków błonicy (difterytu), 1 przypadek drętwy karku, 24 przypadki odry, 5 przypadków róży, 5 przypadków krztuśca i 8 przypadków zakażenia połogowego.

Pobór rocznika 1913

Kto ma się stawić dziś i jutro

Dzisiaj, we wtorek, dnia 25 bm. przed komisją poborową Nr. 1 (Pierackiego 18) winni się stawić poborowi rocznika 1913 (kat. B), którzy z powodu choroby lub innych ważnych przyczyn nie mogli się stawić w oznaczonych terminach, a zamieszkali na terenie 2, 3, 5, 8, 9 i 11 komisariatu policji oraz ochotnicy roczników 1915, 1916 i 1917, zamieszkali na terenie tychże komisariatów (wszyscy). W dniu dzisiejszym komisja poborowa Nr. 1 urzęduje po raz ostatni.

Przed komisją poborową Nr. 2 (Piotrkowska 165) winni się stawić dziś ochotnicy roczników 1915, 1916 i 1917 (wszyscy), zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatu policji.

W dniu jutrzejszym przed komisją poborową Nr. 2, która jutro urzędować będzie po raz ostatni, stawiają się również ochotnicy z terenu 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatu policji.

Na komisję należy zabrać dowód osobisty lub zaświadczenie tożsamości z fotografii, kartę odroczenia służby wojskowej, świadectwo zawodowe i świadectwo szkolne.

Pulowery artystyczne
ręcznej roboty
LILI HIRSZMAN
Andrzeja № 27, front
Tel. 143-21

Zabójca dyr. Kanenberga przed sądem

Dzisiaj rozprawa w sądzie okręgowym. — Głośne echa zbrodni pabjanickiej

Tysiakowi grozi kara śmierci

Józef Tysiak, zabójca s. p. dyr. R. Kanenberga z zakładów „Krusche i Ender“ w Pabjanicach — odpowłada dzisiaj przed sądem okręgowym za zbrodnię, o której donosiliśmy już kilkakrotnie obszernie, a która odbiła się głośnym echem nie tylko w Łodzi, lecz i w całej Polsce.

Dwudziestego dziewiątego maja, około godziny pół do dziesiątej rano do zdążającego w kierunku biura dyrektora strzelił Tysiak sześciokrotnie, trafiając swą ofiarę czterema kulami. Zbro-

dnicarz gonił jeszcze ociekającego krwią dyrektora przez ulicę, próbując załadować i zarepetować rewolwer.

Ranny zdołał dobiec do potrjeru, gdzie padł.

Rozpoczęta po trzech kwadransach operacja nie została nawet doprowadzona do końca. Dyr. Kanenberg zmarł wskutek upływu krwi.

Zabójca został zatrzymany po kilku chwilach przez nadbiegłego posterunkowego.

Tysiak starał się o pracę w zakła-

dach Krusche i Ender i spotykał się kilkakrotnie z odmową dyr. Kanenberga, odmową zresztą umotywowaną, gdyż żona Tysiaka pracowała w fabryce a jego rodzina była niewielka.

Na tem tle Tysiak, który przyznał się do winy — zabił, twierdząc, że „już nerwy nie wytrzymały“.

Rozprawie dzisiejszej przewodniczy wiceprezes Illinicz.

Obronę wnosi adw. Lilker. Jako powód cywilny z ramienia wdowy po zabitym dyrektorzce występuje adw. Bityk. Oskarżonemu grozi kara śmierci. (gas)

Centralna rozlewnia mleka

będzie uruchomiona w Łodzi już w październiku

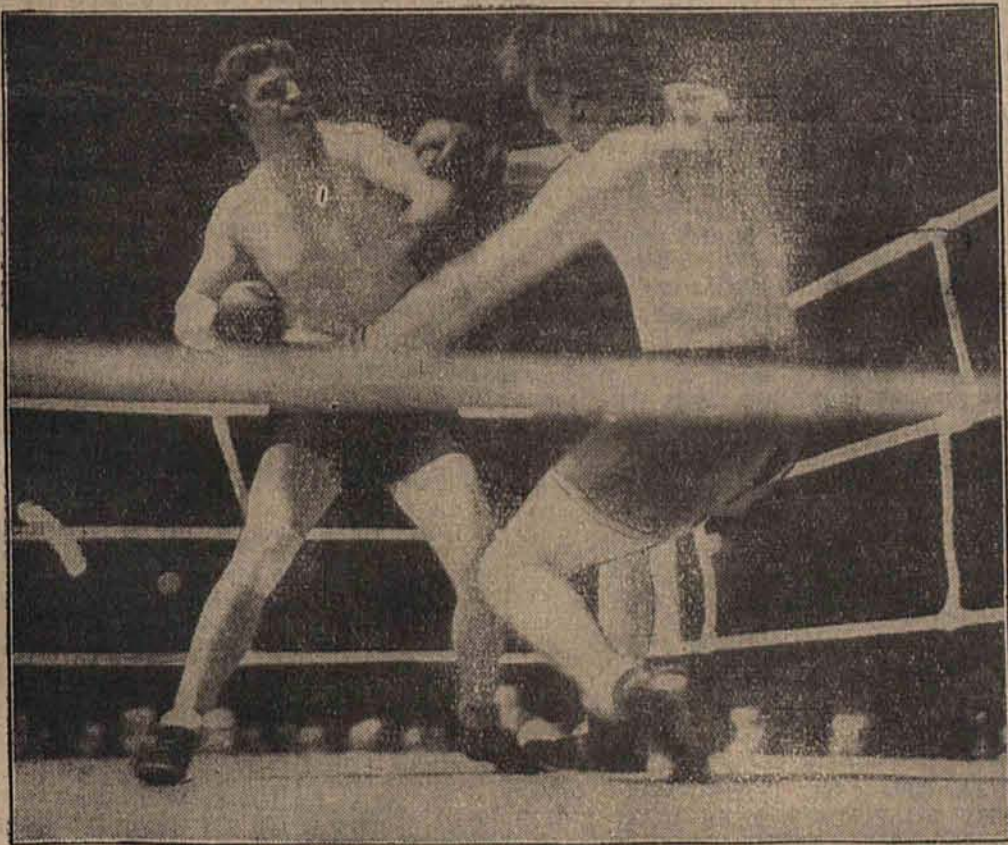
W ubiegłym roku wydane zostało zarządzenie w sprawie higienicznej sprzedaży mleka w Łodzi. Zarządzenie to jednak nie weszło w życie, ponieważ natrafiono przy jego realizacji na szereg przeszkód technicznych, m. in. na brak centralnej rozlewni mleka w naszym mieście.

W związku z tem w ubiegłym tygodniu powstało w Łodzi towarzystwo spółdzielcze dla normalizacji produkcji i sprzedaży mleka, na czele którego stanął starosta powiatowy Makowski, a do którego weszli przedstawiciele izby rolniczej, kółek rolniczych i t. d.

Towarzystwo to wybuduje w najbliższym czasie, przy ul. Gdańskiej 126 cen-

tralną rozlewnię mleka w Łodzi. Z chwilą uruchomienia tej rozlewni, nie będzie wolno sprzedawać w Łodzi innego mleka, jak w opieczutowanych butelkach, pochodzącego z rozlewni, do której kierowane będą wszystkie transporty mleka z obór podmiejskich i miejskich. Rozlewnia zaopatrzona zostanie w nowoczesne maszyny, które będą pasteurizowały dostarczane mleko, zlewały je do butelek, pieczętowały butelki i dopiero wtedy napój ten zostanie dopuszczony do sprzedaży, do sklepów, mleczarni i do domów prywatnych.

Centralna rozlewnia mleka zacznie pracować od 1 października r. b.

Słynny bokser belgijski Pierre Charles zdobył tytuł mistrza Europy w wadze ciężkiej. Na zdjęciu widzimy jego decydującą walkę z Wincentym Hoverem.

Okradziony lekarz

złodzieje ogołocili mieszkanie

W niedzielę wieczór, gdy dr. E. Wołkowsky, zam. przy ul. Cegielińskiej 11, powrócił do domu, po całodiennej w nim niedzielnej nieobecności — skonstatował już od proga, że do jego mieszkania włamali się złodzieje.

Dostawczy się przez tylne wejście, złodzieje — najpewniej niezaniepokojeni przez nikogo, splądrowali mieszkanie dokładnie i załadowawszy prawie całą garderobę, bieliznę, platery i t. p. przedmioty wartościowe oraz 1500 zł. w gotówce, wyszli przez nikogo niespostrzeżeni.

Poszkodowany lekarz ocenia straty, jakie poniósł, na kilkanaście tysięcy złotych.

Władze prowadzą dochodzenie.

Potworne zabójstwo

9-letniej dziewczynki pod łodzią

Wojewódzki urząd śledczy został po wiadomiony o strasznej zbrodni, dokonanej we wsi Choryń.

W zbożu niedaleko d. ogi znalezione zostało ciało 9-letniej Jadwigi Walerjańczyk, córki tamtejszego gospodarza. Dziewczynka wracała ze sklepu, niosąc ćwierć kilo cukru i miała jeszcze kilka groszy, związane w rogu chusteczki.

Zwłoki nosiły ślady zgwałcenia i zabójstwa na tle seksualnem.

Krótko po tem ustaleniu zatrzymany został wędrowny piekarz, który poprzedniego dnia przechodził przez Choryń i którego widziano obok gospody Walerjańczyków. Na ubraniu piekarza którego nazwisko nie zostało narazie przez władze ujawnione, znaleziono ślady krwi. Dochodzenie jest w toku i niewątpliwie doprowadzi do całkowitego ustalenia winy bestjałskiego piekarza-włóczęgi.

Dyżury aptek

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: A. Dancerowej (Zgierska 57), W. Groszkowskiego (11 Listopada 15), suk. S. Gorfeina (Piłsudskiego 54), J. Chądzyńskiej (Piotrkowska 165), R. Rembielińskiego (Andrzeja 28), A. Szymańskiego (Przedzamiana 75).

Od 1-go lipca-lekarze domowi

przyjmować będą ubezpieczonych w swoich gabinetach. — Adresy lekarzy rejonowych będą wywieszane w bramach

Z dniem 1 lipca r. b. wchodzi w życie nowa organizacja lecznictwa w ubezpieczalni społecznej w Łodzi. Zmiany, jakie w związku z tem zająd już podaliśmy, w ogólnych zarysach, do wiadomości naszych czytelników. Przypomnieć tylko należy, iż skasowany zostaje z dniem 1 lipca obwód I i lecznica I na ul. Karola, teren miasta podzielony zostanie na nowe rejony, zaczną ordynować lekarze domowi i zostanie zlikwidowane pogotowie do nagłych wypadków. Obowiązki utrzymywania takiego pogotowia przejmie miasto, które na mocy

specjalnej umowy z ubezpieczalnią zakupi dwie sanitarki i obsługiwać będzie ubezpieczonych.

W związku z temi zmianami w ciągu ostatnich dni odbywały się narady dyrekcji ubezpieczalni z lekarzami, celem uzgodnienia szczegółów reorganizacji. Na podstawie umowy, jaką zawarto ze związkiem lekarzy — t. zw. lekarze domowi obowiązani są urządzić gabinety w przydzielonych sobie rejonach i przyjmować w nich chorych.

Ponieważ w wielu wypadkach, ze względu na warunki mieszkaniowe, o-

kazało się niemożliwe wynajęcie oddzielnych gabinetów przez wszystkich lekarzy — rozwiązano sprawę w ten sposób iż w jednym gabinecie urzędować będzie po kilku lekarzy, oczywiście w różnych godzinach.

Wobec tego, iż nastąpi w związku z tem zmiana adresów ordynacji lekarzy domowych, oraz zniana godzin ordynacyjnych, w najbliższych dniach w bramach wszystkich domów wywieszane zostaną kartki, pouczające ubezpieczonych gdzie i w jakich godzinach mogą zgłaszać się do lekarza. (i)

PEŁNA TABELA WYGRANYCH

4-go dnia ciągnięcia 1-ej klasy 33 Loterii Państwowej

W 4-tym dniu ciągnięcia loterii główne wygrane padły na następujące numery:

- Zł. 100.000.— Nr. 27573.
- Zł. 5.000.— Nr. 68365.
- Zł. 2.000.— Nr. 29441 30167.
- Zł. 1.000.—Nr. 28025 121148 167495.
- Zł. 500.— Nr. 77161 94129 126277.
- Zł. 400.— Nr. 198193 139758 132843 147976 149672 52375 57079 97800.
- Zł. 200.— Nr. 53803 56514 103494 126976 139753 140762 141569 142772 144906 146350 167593.
- Zł. 150.— Nr. 4728 18090 23331 24330 28515 35095 40340 43369 44666 59190 65947 67101 75375 78647 82918 84728 89136 90828 92095 92286 97496 112665 117998 118303 126415 130147 134136 150398 150094 152704 154739 158421 159819 161497 167920 168107 173393 177221 178594 181299.

Stawki po 50 zł. — z literą s po 100 zł.
399 1017 105 902s 87 2005s 136s 339 496s 608 3105 77 328s 86 440 555s 4986 5214 624s 829 934 6065 188s 232 86s 325 69s 82 8s 667 7144 69 250 306 28s 83 637 859s 8209 48 639 912 9089s 315s 773s 970s

10087 105 232 366 415 518s 633s 40 1191 501 672 89s 709s 16 909 72s 12522 717 20 13092s 160s 65s 316 27s 14312s 420s 93 539 720s 41s 89 97s 817 15102 767 957s 1609s 652 7 771 95s 17647s 786s 853 18039 616 913s 19122s 928s

20085s 164 220 304 571s 96s 677 708 21019s 119s 274s 587s 665 22023 41 85s 125 412s 55 718 91 947 23141s 312s 738 24201s 476 74 87 517 61 758s 862 25038 46s 179s 219s 477 897 637 842 924 51s 26056 222 31s 515s 679s 787 803 27257 421s 25s 671 782s 87s 802 72s 28103 276 323 31 518s 86 661 707 32 964 29263 70 304 453 527 75 604 721s 927 49

30175 80 387 580 699 31014s 18 35s 144 252s 504 7s 892 32086s 88 100 261 527 65 701 850 921s 3 58 33157 59 97 310 444 57 734 77s 823s 29 34160 356 86 420 649 767 825 923s 35425 81 526 37 39 779 838 58 59s 904 69 36009 27 256 557s 650 732 93 97s 858s 916s 24 37015 84 103 488s 772 869 959s 38035 761 137 387 668s 877 968s 39019 39 214 413 43 642 43s 97 866

40018 30s 31 344 408s 12 22s 92s 608s 707 41143 84 85s 253 376s 524 80 55s 75 626 895s 42060 69s 550s 698s 43000 84 348 633s 40s 743 869s 919 90 93s 44064s 146s 96 269 390 406 578 676 97s 703 840 43 910 45 84 85 45438s 98 628 63s 70 700 97 823s 46221s 845 504s 35 831 47293 455 775 838s 49017s 207 11 30 85s 812 37s 425 534 54 49092 242s 82 353s 540 739s 42s 877 953 99

50049 138 67 76 82 213 499 758 903s 71 59s 51071 179 244 538s 612 36 702s 26s 79s 898 52838 47 72s 957s 94s 53001 168s 252 408s 806 910 54344 431 771s 76s 861 904 92 55026 76 168s 218 90 386 500s 40 56s 605s 744 99s 56057s 98s 120 217s 451s 55s 70 707 31 63s 94s 961 57068 533 82 782s 55064 70 156s 332 559s 611s 68s 537 820s 68 930s 42 68 59149 72 91 206s 334 620 93s 764s 822 207 60014 70 133s 76 229s 35s 57 72s 354 96s 414 657 59 64 834s 67s 85 881 61425s 60 580s 610 64 62010 366s 682 770s 801 63080 415 530 92 719 806 64180s 226 421 81s 501 68 79 833s 901s 65032 737 64 910 66031 36 313 414 531s 794 937 67059 604s 714 68123s 236 88s 370s 774 76 994 69141 295s 355s 478 718 910 23

70119s 561s 842 72 71044 49s 88 124s 221 431 522s 674s 838s 976s 72160 272 426 92s 566 601 10s 29s 726 51 951 74022 181s 207s 372 415s 642 71 829s 66 76 94 74117 33 52s 215s 39s 386s 432 73 55s 96 686s 94 802 25s 75204 305 76 488 568 617 726 7612 82 213 336s 620s 669 77036s 125 37 356s 42 6152 822 27s 915 233s 78226 46 317 36 748 81 83s 051 99 79324s 442s 72s 6156s 876s 934s 65 88

80236 44s 83 490 542 601 51 54s 89 752s 872s 94s 97 81001 56s 75s 76s 221s 464 563 82291 322 42s 878 920 83076 141 374 443s 536 95 612 18s 794 809 44s 950s 84082 127 94 411 630 38s 911s 85064s 107s 397s 499s 710 851 61 86195s 370 405 558 618s 814 927 91s 87225s 407 71 709 823s 964 79 88170 254 351 640 951 89114 85

90235s 642s 74 94s 781 801s 979 91103 258

500 6598 88 712s 44 48s 91 917 92111s 213s 411 57 632 72 719 95s 964 93001 177 434s 565 631 61s 953 94031s 198 238s 321s 432 93 9 656 61 96s 997 95214s 66 411s 71 567s 682 5 755s 859 64s 26130 265 95 330s 473s 631 97064s 98s 411 63s 537 794 804 25 930s 98115s 60s 246 558 67 654s 870 99014 123s 340 831 6s 50 98s

100154 56 236 76 307 419s 62 714s 877s 101052 263 328s 796 809 102030 307 44s 56s 632. 103060 176 24 85 314 464s 708 19s 978s 104003 429 571 688 751s 105241 300 67 511 62 959 106024s 68 177s 432 537 727 817s 89 975s 107173s 242 361 73 446 527s 830s 108198s 103 43s 56 74 339 468 810s 60 979 109078 110 48 64s 82s 952 55s 729 865 71.

110087 92s 159 90 275s 93s 385 450 758 821 56 11078s 143s 447s 92 621s 36 743s 849 71s 112223 516 741 3s 79s 950 113700 73 80s 851 962s 114079 320 82s 516s 696 711 804s 947 53s 73 115165s 483 530s 59 625 77 797 844s 116078 87 103 87s 342s 74 438 664 117018s 126s 27 61s 97 304 13 622 73 700 806 73 700 806 73 98 983 118035 45s 75 616 709 98 844 932s 79 119033 162 395 466 910s

120001 3s 334 46 83 99 595 666 82 722 94. 121152s 244s 92 310 22 437 86 96 591s 619 770s 805 946 122107 330 423 578 611 715s 849 123046s 170s 259 564 629s 930s 64s 124227 577 612s 69 125099s 222 70 342 427s 719 965s 94 126174s 269s 354s 521s 55s 714 51 993 127177s 271s 301 446s 606s 16 870 128103 309 75 601 3s 58 730 129095 394 506 615s 872s.

130073 8s 184 215 54 318 87s 663s 882 131084s 185s 361 423s 87 634 55 94 796 887 938 132135s 227 67s 8s 436 557 78 749 50 79s 80 133122s 472s 99 598 648s 774s 134042s 92 153s 230 344 542 771 852 64 963 135146s 409s 91s 529 63 626 45 80 882s 136074 277 99s 376 585 626s 69s 727s 80 820 58s 974 137214 18s 17 421s 24 571s 680s 138006 79s 80 191s 237 88s 584 790s 891 901 139058s 95 131 384 523 688 790

1403000s 677 742s 876 911 20 141000s 126 58 218 400 529 968s 80 142078s 116 64s 220s 89 334s 405s 143132 215 453s 520s 61s 740s 63s 144085s 299 331 462 641 910 145058 75 92s 168s 432s 511s 18s 624s 62 723s 60 146022 911 262s 99 301 85 479 87 872s 612 747 55s 56 866 147030 67 174 300 531s 96 933 84s 148042 69s 146 311 56 781 975 149179s 477 848

150022 111 220 62 336s 74 533 608s 854 151071 74s 302 86 423s 634s 152019 226 95s 471 657s 720 832 153135 227s 80s 367 571 96s 726s 98 938 154187 360 409s 93 505 760 967 155031 242s 307 50s 401s 900 156192 204s 90 331 445 84s 542s 62 618s 749 958 157214s 60s 300s 419 589s 915 158106 265 337 581 640 819 88 990 159098 296s 383 412 77 93s 567s 69 715s 25 884 941s 72s 160166 231 510s 57s 905 64 983s 161031s 164 401 82 512 659 779 895 959 162009 39 41 65s 203 317 417 504s 612s 14 723 54 847s 82 163015 231s 319s 670s 800 164198 388 448 73s 523 730 54 835 55 165114 43 65s 270 452 561s 718 54 91 839 166077 193s 243 50 315 740s 891 167005 197 342 590 801s 14 914s 168006 511 708 10s 868 169021 84s 236s 62 240 338s 772.

170156s 231s 54 77s 303 57 670 886s 171090 96s 105 30 76s 215 92 352 85 478s 903 172390 502 700s 173039 194s 234 395s 612 174199 548 62 906 9 14 921 78 175047 454 609s 730 99 878 95s 927s 71 176048 158 456 655s 749 896 177010s 131s 222s 517 97 729 886 178045 117 368 484s 703 65s 66 77s 906 13s 55 179110 434s 558s 755 856s 81s 89 993

180048 70s 78 149s 299 456 990 181003 107 232s 338s 476 917 182254s 785s 183116s 248 366 403s 562 604 61s 85 700s 28 807s 964 184036 57 206 334 578s 604 929.

DRUGIE CIĄNIENIE.
Zł. 50.000.— Nr. 67790.
Zł. 5.000.— Nr. 110700. 132685.
Zł. 2.000.— Nr. 99308.
Zł. 1.000.— Nr. 56302 101677 183540.
Zł. 500.— Nr. 22574 87050 120806 125251 131435 160112 166903 174875.
Zł. 400.— Nr. 18282 66038 67935 60301 73167 82573 80866 10736 126713 142083C 150860 156216 157567 180534.
Zł. 200.— Nr. 2009 7612 35645 71190 71899 82089 83702 92015 102469 103255 108392 145962 165327 181000.

Zł. 150.— Nr. 5888 5901 7568 8726
20292 29467 33281 38202 40006 46865
48436 49249 50560 51621 50343 54872
59263 65717 59010 70434 71731 73380
76186 78627 78970 81213 81989 84134
86776 87871 90795 95401 97748 103415
109746 112517 113309 118409 120385
125745 126324 136461 137125 138678
141502 151493 154133 158000 162735
164874 168481 173832 177780 183771.

Stawki po 50, z literą s po 100 zł.
746s 1434 2102 285s 604s 70 3188 656 4187 5293 619 914s 48s 6365 590 7312 20 422s 8827s 77 9193 397

10764 11018 76 228 386 12713s 13119 982s 514 50s 14480s 799 15946s 16187 585 17454s 18080 921 19668

20971s 21292s 961s 22262s 307 86s 400 872 950 23088s 270s 584s 757s 816 24454 856s 945 25089s 555s 682 26105 515s 666s 27002s 623s 30 43s 768s 878s 28128 82 210 688 890 927 29804

30200 69 406 31099s 695 953s 32223 300s 407 91 578s 755 816s 33108s 357 868s 34413 46 569 938s 35035s 468 509 64 700 34 73s 80 98 901s 46 84 36112 551 641s 42 963s 37935 77s 529s 95 635 38008s 66 124 303 83 504s 700s 39146s 99 476 797 889 961

40090 363 967s 41889s 42226 44s 581 671 774 824 992 43090s 622s 44608 707 834s 45696 771 46012 508 879 47591 635 805s 947 48180s 333s 813s 49127s 529s 712s 853s 983s

50221 319 742s 51016 364s 423 786 807 52751s 53228 56s 571 566s 54064s 340 41 804 72s 988 55513 56480s 538s 773s 845s 936s 57286 491 565 629 737 58240 88s 330s 538 784s 975s 83 92s 59307s 52s 607s

60091 697 701s 61235s 89 399s 473 510s 636 731 62004 181s 214 423 761 66 63404 91s 749 64008s 712 94 797s 65102 227s 326 66 620 730 67285 354s 436 524 600 418s 68037 72 721s 969 99 69282 85 420 963

70066 105 96 428s 562 77s 85s 647s 968 71163 65 374s 883 900 72330s 91s 73007 160s 759 74035 41s 81 211s 54 608 15 715s 905s 75097 137s 278 315 441 531s 715s 54s 84 938 80 76765s 88s 809 928 47 62 77224s 43 358s 519s 842s 78230s 352 459 754s 858 939s 79096 184s 465s 577 691s 99 725

80000 108 39s 259 798 846s 923s 59 81212 45s 343 559 866s 82066 293 630 847s 98 83143 634s 871 974 84176s 219 934s 45 85086 86331s 414s 746 89 96 87317s 977 88018s 312 513 967 88s 89075 203 09 331 755s 81s

170203s 75 380 172081 354 643 937 44 173112 367s 694 801s 919 174163s 230 80s 415s 712s 832s 92s 935 175317 32 588 662 89 957s 176015 137 387 434 68 177355s 412 178026 246 438 179074 161s 433s 527 695

180016s 185 92 981s 181188s 404 06s 182144s 579 797 925s 183122 501 07s 746 899 910s 184346 406 27s 639.

TRZECIE CIĄNIENIE.
Stawki po 50 zł. — z literą s po 100 zł.
109 316 695 969s 1229s 32 334 454s 809 41 67 918 2504 92 863 3192 4459s 774 5201 397 6297 362 78s 842 7304 613 66 788 8829 9011s

10139s 300 532 836s 11419s 12517 603 13572s 730 14001s 328s 517s 15836s 16719 17580 777s 994s 18176 334 81 693 773s 900s 54 19588

20144 374 420 21094s 517 968s 22001 97s 172 306s 492 537s 924 23001 736 646 997s 24307s 42 72 403s 625 798 847 76 983 25255s 726 45s 980 98s 26042s 92 293 368s 496s 571 27118 90 98s 323s 51 526s 29791 96s 860s 77s

30133 863 31331 407s 33081 128s 368s 627 818s 34071s 101 270 96 320s 477s 566 687 35030 45s 337 454s 501 686s 36417 613 47 52 784s 86 90 911s 62 88 92 37473s 685 93 936s 38365 971 77s 39243 566 736 805

40049 41164 208 19 393 486s 42219 29 498s 870 44536 968 45671s 987s 46180s 257s 443s 952 47247 50 548 48027 96s 428 529s 709 88s 825 76 49012 56 75 471s 664 760s 836.

50084s 560 835 948 51082 217 512 85 656 67 52137s 345s 81 431 502 760 99 53033 69 235s 310 44 571s 54404 88 806s 13s 55171 370 559 689 750 889 937 56350 481 533 99 612 50 865 57332s 436s 39 58008s 118 55 271 460 507s 671s 770 832s 96 59260s.

60331 660 965 61029 282s 405 964 62457 661 740 54 878s 93 901s 63113 35 497 588 951s 79s 64015 87 167 69 76s 314s 65 449s 65 610 65081s 636 867 66127 455

Z zarobnej karty

S. p. Jan Sas-Mikulski

Jak już doniesiliśmy, w niedzielę po południu zmarł na aneuryzm serca s. p. Jan Sas-Mikulski, naczelny dyrektor poczty łódzkiej.

Nabożeństwo za spokój duszy s. p. zmarłego odbędzie się dziś o godz. 10 w kościele św. Krzyża. Kondukt po pogrzebie na stary cmentarz katolicki wyruszy z domu żałoby przy ul. Przekład 38, o godz. 6-ej wieczór.

Zmarły, wiele zasłużony i cieszący się powszechnym szacunkiem dyrektor poczty łódzkiej, liczył zaledwie lat 51.

Urodził się w Piotrkowie, gimnazjum ukończył w Częstochowie a następnie w ukończeniu wyższych studiów już przed kilkudziesięciu laty stawił pierwsze kroki w pracy w pocztownictwie, gdzie szybko, dzięki wielkim zdolnościom i bystrości umysłu wybił się i zajął stanowisko kierownicze.

Łódzka poczta jest drugą organizacją w Polsce po stołecznej. Pod okiem s. p. Jan Sas-Mikulski pracowała w Łodzi wielka armia pocztowców najrozmaitszych stopni — w łącznej liczbie około dwóch tysięcy. Ten wielki aparat pracował niezwykle sprawnie i rozwijał się w tempie istotnie imponującym, głównie dzięki energii, fachowości, a przede wszystkim zrozumieniu potrzeb ludzki na tem polu przez s. p. dyrektora Mikulskiego.

Organizowanie oddziałów pocztowych w centrum miasta i na jego peryferyjach, motoryzacja poczty, powiększenie częstości roznoszenia poczty — pocztowa lokalna i wreszcie już zatwierdzony plan pod budowę wielkiego centralnego biura pocztowego, prawdziwie godnego wielkiej Łodzi — przy Al. Kościuszki — te wszystkie poczynania już prawie całości zrealizowane — były dziełem s. p. Zmarłego.

Urzednicy poczty — od najmniejszego do największego — szczerze opłakują swego zwierzchnika. Bowiem s. p. Jan Sas-Mikulski był nie tylko zwierzchnikiem, ale opiekunem i powierzył wszystkim swych pracowników, traktując wobec wszystkich, daleki od okazywania — uczynny — był s. p. wzorem obywatela i urzednika. Wzrost i rozwój w sercach wszystkich, którzy Go znali.

S. p. Zmarły, kawaler Złotego Krzyża, brał b. żywy udział w życiu kulturalnym Łodzi i między innymi stał czołową siłą P. W. i Pocztowej C. K.

Cześć Jego pamięci!

Uwagze lokatorów i właścicieli domów

Nowe przepisy o najmie lokali wchodzi w życie z dniem 1 lipca.—Dla uniknięcia zatargów i wykroczeń wszyscy winni je poznać.

Wczoraj odbyło się posiedzenie zarządu wojewódzkiego Związku Lokatorów i Sublokatorów w Łodzi (Piotrkowska 107), na którym omówiono obszerne sprawy wchodzących z dniem 1 lipca w życie nowych przepisów o stosunkach wzajemnych lokatorów i właścicieli nieruchomości, zawartych w kodeksie zobowiązań.

W toku obrad, którym przewodniczył prezes związku, radny Urbach, a zabierali głos kolejno pp. Chodyński, Keller, Malinowski, Skarbek i inni, zwrócono uwagę, iż nowe przepisy są bardzo doniosłe i dlatego należało je jak najrychlej spopularyzować pomiędzy lokatorami łódzkimi, gdyż ich niezajomość może stać się źródłem wielu zbędnych zatargów.

Jak wynikało z wygłoszonego przez adw. dr. Tona referatu, najważniejsze postanowienia nowych przepisów są następujące:

UMOWA NAJMU NA PIŚMIE.

Najem mieszkania, zawarty na czas dłuższy niż jeden rok, wymaga, wedle nowego prawa, sporządzenia umowy na piśmie, w przeciwnym razie w wypadku sporu dowód w osobach świadków będzie niedopuszczalny, jeżeli właściciel domu względnie lokator temu dowodowi się sprzeciwi. Na ilem pomieszczeniu, zawarty na czas dłuższy, niż lat 10, uważa się po upływie tego terminu za zawarty na czas nieograniczony, t. zn., że po upływie tego terminu może zostać rozwiązany w drodze wypowiedzenia.

REMONT MIESZKANIA.

Wywołująca tak częste spory kwestja remontu została w ten sposób ustalona, że właściciel domu powinien wydać pomieszczenie w stanie zdatnym do umiowanego użytku i w takim samym stanie je utrzymać, a jedynie drobne naprawy i wydatki, związane ze zwykłym użytkowaniem rzeczy, obowiązują lokatora. Ustawa nie określa ściśle co należy przez to konkretnie rozumieć, wobec tego treść tego pojęcia wypełni orzecznictwo sądów, według zasad słuszności, z uwzględnieniem położenia gospodarstwa obu stron. Art. 374 zawiera bardzo ważne upoważnienie dla lo-

katora do przeprowadzenia na koszt właściciela domu koniecznego remontu, pod warunkiem, że zawiadomił o konieczności remontu gospodarza (co można skutecznie listem poleconym).

ZMNIEJSZENIE KOMORNEGO Z POWODU WAD LOKALU.

Jeżeli wady mieszkania utrudniają jego używanie lub zmniejszają jego użyteczność, wtedy lokator może żądać odpowiedniego zmniejszenia części czynszu za czas trwania wady, a nawet zwrotu odpowiedniej części, jeżeliby go w całości zapłacił. Jednak zwrotu tego można żądać sądowo tylko w ciągu 6 miesięcy od chwili zapłaty, a gdy zapłata nastąpiła, zanim wada była widoczna, to okres 6 miesięcy liczy się od chwili okazania się wady. Po upływie tych 6 miesięcy roszczenie o zwrot części czynszu gaśnie.

ELEKTRYCZNOŚĆ, TELEFON, RADIO.

Lokator nie potrzebuje pozwolenia właściciela domu dla zaprowadzenia w mieszkaniu oświetlenia elektrycznego, gazu, telefonu, radia i innych tego rodzaju urządzeń. Jeśli się okaże konieczne współdziałanie właściciela domu, lokator może się domagać tego współdziałania za zwrotem ew. kosztów.

TERMIN PŁATNOŚCI KOMORNEGO.

W pierwszym rzędzie decyduje o terminie płatności komornego umowa zawarta (ustna lub pisemna), a w jej braku zwyczaj (np. zwyczaj płacenia komornego z dołu w drewnianych domach). Dopiero w braku umowy i zwyczaju, wchodzi w zastosowanie przepis ustawy, a mianowicie komorne jest wtedy według ustawy płatne z góry, z tem, że jeżeli najem obejmie okres krótszy niż miesiąc, należy zgóry uiścić komorne za cały czas najmu, jeżeli zaś najem ma trwać dłużej niż miesiąc, lub gdy umowa jest zawarta na czas nieoznaczony, wtedy płacić należy komorne miesięcznie zgóry.

PRAWO ZATRZYMANIA RUCHOMOŚCI LOKATORA PRZEZ GOSPODARZA.

Prawo ustanawia na rzecz właściciela zastaw na wniesionych do mieszkania ruchomościach lokatora i członków jego rodziny, jeżeli ci razem z nim mieszka, a to na zabezpieczenie czynszu komornego za okres nie dłuższy, niż rok. Prawo zastawu trwa jednak tak długo, póki ruchomości te pozostają w najętem mieszkaniu, a wygasa ono, gdy zostaną one z mieszkania wniezione. Wobec tego służy właścicielowi domu prawo sprzeciwienia się wyniesienia rzeczy i może on je zatrzymać na własne ryzyko, póki zaległy czynsz nie będzie zapłacony albo zabezpieczony.

Właściciel domu może odstąpić od umowy z powodu niepłacenia komornego przez lokatora, jeżeli lokator zalega z zapłatą komornego conajmniej za dwa okresy płatnicze. Jeżeli zatem komorne według umowy, zwyczaju, lub ustawy, jest płatne kwartalnie lub miesięcznie, z góry lub z dołu, to według tych okoliczności ocenić należy czy istnieje już faktycznie za 2 okresy płatnicze.

ODSTAPIENIE OD UMOWY Z POWODU NIEZAPŁACENIA KOMORNEGO.

Właściciel domu może odstąpić od umowy z powodu niepłacenia komornego przez lokatora, jeżeli lokator zalega z zapłatą komornego conajmniej za dwa okresy płatnicze. Jeżeli zatem komorne według umowy, zwyczaju, lub ustawy, jest płatne kwartalnie lub miesięcznie, z góry lub z dołu, to według tych okoliczności ocenić należy czy istnieje już faktycznie za 2 okresy płatnicze.

WYPOWIEDZENIE.

Nowe prawo przepisuje następujące terminy wypowiedzenia: 1) gdy czynsz jest płatny w odstępach czasu dłuższych, niż miesiąc — najpóźniej trzy miesiące naprzód i to na koniec kwartału kalendarzowego, 2) gdy czynsz jest płatny miesięcznie — miesiąc naprzód, na koniec miesiąca kalendarzowego, 3) gdy czynsz jest płatny w krótkich odstępach czasu — trzy dni naprzód i 4) gdy najem jest dzienny — jeden dzień naprzód.

ŚMIERĆ WYNAJMUJĄCEGO LUB NAJEMCY.

Umowa najmu nie rozwiązuje się ani przez śmierć właściciela domu, ani przez śmierć lokatora. W razie śmierci lokatora, pozostały przy życiu małżonek, krewny wstępni, (rodzice, dziadkowie), zstępni (dzieci, wnuki) przysposobieni (adoptowani) i rodzeństwo, którzy mieszkali z lokatorem razem stale aż do chwili jego śmierci, wstępują z mocy samego prawa w umowę najmu, ale mogą z prawa tego zrezygnować, wypowiadając najem w terminach ustawowych.

ROSZCZENIE W ZWIĄZKU Z ULEPSZENIEM LUB POGORSZENIEM PRZEDMIOTU NAJMU.

Lokator nie odpowiada za zużycie, będące następstwem prawidłowego używania mieszkania, ani za uszkodzenie lub utratę wskutek wypadku. Po upływie 6 miesięcy od dnia zwrotu przedmiotu najmu muszą być wszelkie wzajemne roszczenia lokatora i właściciela z tytułu uszkodzenia mieszkania lub jego ulepszenia sądowo dochodzone, w przeciwnym razie gasną.

SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI A NAJEM.

Nabywca nieruchomości, który zastępuje lokatora wstępuje z mocy samego prawa w stosunek najmu na miejsce poprzedniego właściciela. Nie służy mu jednak prawo wypowiedzenia, jeżeli umowę najmu ujawniono w księdze hipotecznej, albo jeżeli w chwili nabycia mieszkanie było już w posiadaniu lokatora, a umowa najmu zawarta była na piśmie, a data jej była urzędowo zaświadczona. Lokator, który wskutek wypowiedzenia nowego właściciela domu zmuszony był opróżnić mieszkanie przed upływem terminu, na który opiewała umowa z b. właścicielem domu zawarta, ma prawo odszkodowania od b. gospodarza, jeżeli niezwłocznie zawiadomił go o wypowiedzeniu umowy przez nowego właściciela domu.

Wskrzeszenie Orkiestry Filharmonicznej

Łódź będzie nadawała koncerty dla całej Polski.— Reforma programowa Polskiego Radja

Doniosła reforma programowa Polskiego Radja, szczególnie w dziale muzycznym, polegająca na pobudzeniu do życia i wykorzystaniu Filharmonicznych Orkiestr prowincjonalnych i zrównanie ich prawach radiowych z Filharmoniczną Orkiestrą Warszawską — sprowadziła Łódź kierownika wydziału muzycznego centrali Polskiego Radja dyrektora Edmunda Rudnickiego.

Celem tej wizyty była chęć osobiste zetknięcia się z przedstawicielami łódzkiego świata muzycznego i wysłuchanie opinii, w jakim stopniu Łódź jest gotowa wziąć udział w opracowywaniu i wykonaniu reformy programowej Polskiego Radja.

Na zebranie to przybyli przedstawiciele dwóch działających na terenie Łodzi orkiestr symfonicznych a mianowicie Łódzkiej Orkiestry Symfonicznej, której obecnie z powodu braku funduszy w kompletnej rozsypani i Orkiestry Łódzkiego Towarzystwa. Dalej w konferencji wzięło udział grono osób interesujących się muzyką, przez Związek Muzyczny i Towarzystwo Śpiewaczych dyr. Wolczyński krytycy muzyczni, dyrygenci, przedstawił Łódzkiego Towarzystwa Muzycznego z prezesem Lewandowskim na czele, oraz przedstawiciel Wydziału Kultury i Kultury Zarządu m. Łodzi

Piotrowski. Zapoznając zebranych z nową niezmiernie ważną reformą programową dyr. Rudnicki zaznaczył, że propaganda dobrej muzyki, umuzykalnienie szerokich sfer słuchaczy, to jedno z najważniejszych i zasadniczych zadań kulturalnych radjofonji.

Wielkim ewenementem w tej dziedzinie jest postanowienie Polskiego Radja w kierunku współpracy z regionalnymi orkiestrami filharmonicznymi całego kraju. Ożywić ich działalność, podnieść ich ambicje przez rozszerzenie audytorjum do ogółu radiosłuchaczy a jedno cześnie w pewnej mierze współdziałać z niemi programowo i materialnie — oto piękny cel, jaki przyswieca tym postanowieniom. Od najbliższego, jesienno-zimowego sezonu programowego, kierownictwo muzyczne Polskiego Radja podaje pewnej modyfikacji swój dotychczasowy stosunek do Filharmonji Warszawskiej, aby dzięki tym zmianom móc objąć akcją cały kraj i przyczynić się do ożywienia życia muzycznego na prowincji. Zmiany te dotyczą zarówno piątkowych koncertów symfonicznych jak i poranków niedzielnych transmitowanych dotychczas z reguły z Filharmonji Warszawskiej. Transmisje te w dziale koncertów piątkowych zostaną z dniem 1

października ograniczone do połowy t. j. do 16-tu w całym sezonie, przyczem poranki niedzielne będą transmitowane z Filharmonji tylko raz w miesiącu. Użytkownik w ten sposób „czasy” programowe wypełnią transmisje koncertów z Filharmonji: Poznańskiej, Łódzkiej, Katowickiej, Krakowskiej, Lwowskiej i Wileńskiej. W ten sposób Polskie Radjo transmitować będzie co miesiąc z regionalnych centrów naszego życia muzycznego dwa koncerty symfoniczne i dwa — trzy poranki koncertowe, dzięki czemu każdy z tych ośrodków zabierze głos na fali ogólnopolskiej przynajmniej raz w miesiąc.

W konkluzji swych wywodów dyr. Rudnicki złożył przedstawicielom łódzkiego świata muzycznego pewnego rodzaju ofertę na transmitowanie na całą Polskę w ciągu sezonu 8 koncertów symfonicznych przeznaczając na ten cel 8 tysięcy złotych.

Wysunięto wniosek, ażeby sprawą pobudzenia na terenie Łodzi życia muzycznego i przygotowania odpowiedniego zespołu symfonicznego również dla użytku radia zajął się Wydział Oświaty i Kultury Zarządu m. Łodzi wciągając do współpracy Łódzkie Towarzystwo Muzyczne.

RADJOPROGRAM

WTOREK, 25 czerwca 1935 r.
PONIEDZIAŁEK, 24 czerwca 1935 r.
 6.30—6.33: Pieśń „Kiedy ranne wstają z rze”. 6.33—6.36: Pobudka do gimnastyki. 6.36—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.20: Muzyka (płyty). 7.20—7.30: Dziennik poranny. 7.30—7.35: Pogadanka turystyczna - sportowa. 7.35—8.00: Dalszy ciąg muzyki (płyty). 8.05—8.20: Audycja dla poborowych. 8.20—8.25 Odczyt, programu na dzień bieżący. 8.25—8.30: Wskazówki praktyczne. 8.30—11.57: Przerwa. 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03—12.05: Wiadomości meteorologiczne. 12.05—12.15: Dziennik południowy. 12.15—13.00: Trio Rymowicza. 13.00—13.05: Chwilka dla kobiet. 13.05—13.30 Franciszek Schubert: Kwintet fortepianowy A-dur op. 114 — (płyty). 13.30—13.35 Z rynku pracy. 13.35—14.30 Muzyka operetkowa — płyty. 14.30—15.15 Przerwa.
 15.15—15.25: Przegląd giełdowy.
 15.25—15.35: Wiadomości o eksporcie polskim.
 15.30—16.15: Mała orkiestra P. R. pod dyr. Zdzisława Górzynskiego.
 16.15—16.50: Koncert solistów: Wykonawcy: — Tamara Prawdzic - Leymanowa (śpiew — z Poznania) i Albert Katz (wiolonczela — tr. z Wilna).
 16.50—17.00: Codzienny odcinek prozy: „Wędrowka Joanny” — E. Szelburg - Zarembiny.
 17.00—17.15: Skrzynka P.K.O.
 17.15—18.00: Dla naszych letników i uzdrowisk — orkiestra Tadeusza Sereyńskiego (transmisja ze Lwowa).
 18.00—18.10: Odczyt z cyklu astronomicznego — wygł. prof. St. Szeliński. (Transm. z Wilna)
 18.10—18.15: Minuta poezji — wiersz Jerzego Lieberta.
 18.15—18.30: Cała Polska śpiewa” — audycję poprowadzi prof. Br. Rutkowski.
 18.30—18.40: Skrzynka techniczna — korespondencje bieżąca omówi i porad technicznych udzieli kier. techniczny Rozgłośni Łódzkiej p. Wacław Gawroński.
 18.40—18.45: „Życie artystyczne i kulturalne”.
 18.45—19.05: Utwory Edwarda Griega (płyty).
 19.05—19.15: Zapowiedź programu na dzień następnny.
 19.15—19.30: Koncert reklamowy.
 19.30—19.50: Recital fortepianowy Hermana Buchala (tr. z Katowic).
 19.50—20.00: Pogadanka aktualna.
 20.00—20.10: Lalo: Rapsodia norweska — płyty.
 20.10—20.45: Muzyka Irlandji. Wykonawcy: — Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Zdzisława Górzynskiego i Janina Kay-Kuczyńska (śpiew).
 20.45—20.55: Dziennik wieczorny.
 20.55—21.00: „Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski”.
 21.00—22.30: „Verbum Nobile” — opera Stanisława Moniuski w 1-ym akcie. Orkiestra i chór Polskiego Radia pod dyr. O. Strazińskiego z udziałem Anieli Szlemińskiej, Aleksandra Michałowskiego, Jerzego Czaplickiego i Piotra Szepietowskiego.
 22.30—22.36: Wiadomości sportowe ogólne.
 22.36—22.40: Wiadomości sportowe lokalne.
 22.40—23.30: „W letnią noc... — Serenady” — w wykonaniu Orkiestry Kameralnej pod dyr. Adama Hermana (tr. z Krakowa).
 W przerwie: o godz. 23.00 Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej.

AUDYCJE ZAGRANICZNE
BEROMUENSTER. Muzyka kościelna.
KOPENHAGA. Koncert chóru studentów.
PARIS P. T. T. „L'Étoile”, opera Chabrier.
MONACHJUM. Koncert symfoniczny pod dyr. Wintera.
LIPSK. Muzyka lekka.
KRÓLEWIEC. Wieczór dramatyczny.
RADIO PARIS. Wesoły wieczór wokalny.

B. P. **BERNARD BARUCH**

po krótkich i ciężkich cierpieniach, zmarł dnia 24 czerwca przeżywszy lat 63.
 Wyprowadzenie drogi nam zwłok z Domu Przedpogrzebowego w Łodzi do Grobu Rodzinnego odbędzie się w środę, dnia 26 bm. o godz. 1-ej po poł., o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku:
ŻONA, CÓRKI, ZIECIOWIE, WNUK, SIOSTRA, BRAT I RODZINA.

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 24 czerwca 1935 r. mój najukochańszy ojciec, nasz drogi brat i szwagier
B. P. LUDWIK WAJKSELFISZ
 przeżywszy lat 57.
 Wyprowadzenie drogi nam zwłok nastąpi dziś we wtorek 25 bm. o godz. 5-ej po poł. z domu przedpogrzebowego, o czym zawiadamiają, pozostali w nieutulonym żalu
SYN, SIOSTRY I RODZINA
 Uprasza się o nieskładanie kondolencji.

Teatr, muzyka i sztuka

TEATR MIEJSKI
 Dziś, we wtorek i jutro trzyaktowa operetka Lehara p. t. „Kraina uśmiechu” z Jadwigą Fontanówną, Obok Fontanki wystąpią w głównych rolach Kazimierz Czarnecki znakomity tenor bohaterski, oraz sopranistka Marja Kuszelewska na czele zespołu złożonego z 12 osób.
 W próbach pod reżyserją Kwiatkowskiego interesująca komedia obyczajowa Sachy Guitry „Otello przyszłości”.

TEATR LETNI W PARKU STASZICA.
 Dziś i codziennie o godz. 9-ej wieczorem Teatr Letni w parku Staszica zapelni się — jak zawsze — tłumami publiczności oklaskującej kapitalną grę niezrównanego Michała Znicza popisującego się w wesołej komedji „Muzyka na ulicy”.
 Teatr szczerze oszalowany chroni P. T. publiczność przed zimnem.

TEATR POPULARNY (ul. Ogrodowa 18)
 Dziś, we wtorek, dnia 25 bm. o godz. 8.30 wiecz. premiera pełnej humoru komedji Mariana Lenka p. t. „A jednak musisz się ożenić” — (adaptowana przeróbka według „Swatów” Gogola).
ADA SARI W HELENOWIE.
 W sobotę, dnia 22 czerwca br. nie odbył się koncert Ady Sari, gdyż pogoda nie dopisała. Dowiadujemy się, iż koncert ten odbędzie się w Helenowie we wtorek dnia 25 czerwca br. 8.45 wieczór.

KOMPLETY W „BAGATELI”.
 Rewja „Tik Tik Tak” cieszy się wciąż nie słabnącym powodzeniem. Niebawą atrakcją dla

publiczności są występy znanej i lubianej artystki scenicznej i filmowej Jadzi Andrzejewskiej, nagrodzonej frenetycznymi oklaskami. Świetny zwłaszcza w Grajdołku Olsza, doskonalni w piosenkach Faliszewski i Carnero zmuszeni są stale do bisowania. Wiele uznania należą się talentowanej Alesso, która z resztą zespołu tworzą miłe i zgrane ensemble artystyczne. Początek o godz. 8 i 10 wiecz. Kawiarnia w ogrodzie teatru czynna cały dzień.

TYLKO 5 DNI!
 Dziś mamy 25 czerwca, a 1-go lipca t. j. za pięć dni nastąpi zmiana programu w „Tabarinie”. Przez te pięć dni będziemy mieli okazję zobaczenia doskonałego programu, w którym udział biorą najlepsze sily artystyczne z Bertą Miller i jej partnerem na czele.
 Berta Miller jest artystką niezrównaną w swej brawurowej jeździe na wrotkach. Występy jej cieszą się olbrzymim powodzeniem, gdyż są i atrakcyjne i postawione na wysokim poziomie artystycznym.
 Poza Bertą Miller w „Tabarinie” występują trzy doskonałe tancerki: Tusia Nuari, Krystyna Valdi i Daltumanówna, które wprawiają w zachwyt publiczność swym tańcem. Jeśli chodzi o Krystynę Valdi, to zachwyca ona także wszystkich swą niepospolitą, wschodnią urodą.
 Przed programem, po programie i w przerwach pomiędzy każdym „numerem” publiczność tańczy na obszernym parkietcie pod takt dorbrowej orkiestry.
 Ceny za konsumpcję przystępne. Kuchnia smaczna. Bufet obficie zaopatrzony.

Na fali radiowej

MUZYKA IRLANDJI
 Naskutek ruchu niepodległościowego zaczęły się także muzyka irlandzka wyzwalac z wpływów Anglii usamodzielniać i wyodrębniać. To też wykazuje ona szereg kompozytorów, które ze swym krajem rodzinnym związanych. Po znac ich charakterystyczne cechy, ich swobodny ton — będą mieli okazję radjoduchaczce 25 bm. o godz. 20.10 w audycji poświęconej łącznie pieśniom i kompozycjom instrumentalnym kompozytorów irlandzkich, w wykonaniu Małej Orkiestry Polskiego Radia pod dyrekcją Zdzisława Górzynskiego oraz śpiewaczki Janiny Kay-Kuczyńskiej.

DLA NASZYCH LETNIK I UZDROWISK
 W programie „koncertu dla naszych letników i uzdrowisk” który poplynie na falach rozgłośni lwowskiej we wtorek, dnia 25 czerwca o godz. 17.15, na pierwszy plan wybijają dwa bardzo lubiane, melodyjne utwory Tadeusza Sereyńskiego „Wesoły Boy” i „Parada dziesięciu żołnierzyków”. Poza tym usłyszymy marszów, potpourri, intermezzo i mazurki. Koncert wykonany będzie przez orkiestrę Tadeusza Sereyńskiego.

TEMPERATURA NA KSIĘŻYCU
 Drugi skolei odczyt z cyklu astronomicznego na temat „Temperatura na księżycu” wygłosi przed mikrofonem wileńskim prof. Szeliński w dniu 25 czerwca o godz. 18.00. Jak wiadomo na ziemi długość dnia jest zmienna — zależnie od szerokości geograficznej i poru roku. W innych szerokościach geograficznych np. długość dnia, a więc okresu w czasie którego słoneczni świeci waha się w ziemie od 8 — w lecie do 18 godzin. Natomiast na księżycu panują warunki inne stosunki — długotrwałe dnie i długotrwałe noce. W związku z tem i temperatury na księżycu różni się wielce od znanej nam temperatury ziemii. O tych mało znanych zjawiskach jakże zachodzą na księżycu opowie prelegent

„Czerwona Dama”. Dziś premiera w „Europa”. Kino „Europa” występuje dziś premiera filmu p. t. „Czerwona dama”, który wżany jest za najlepszy obraz tegorocznej amerykańskiej produkcji i za najświetniejszą i pięknie Barbary Stanwyck. „Pięć lat szulki” — doskonałego scenariusza i nareszcie znalazła go! — powiedziała do dziennikarzy Barbara Stanwyck po premierze „Czerwonej damy” New - Yorku. Premiera new - yorska była brzytnym triumfem tej świetnej aktorki i przyniosła jej wielki sukces. Tel. 249-35

Szymon Askenazy

Zmarły w sobotę, d. 22 czerwca Szymon Askenazy był jednym z największych współczesnych historyków polskich. Jego śmierć pozbawia historjografję polską jednego z najświetniejszych jej koryfeuszy.
 Askenazy wdrożył się do pracy badawczej w Niemczech, gdzie odbył studia na wszechnicy getyngenskiej pod kierownictwem znakomitego uczonego dziejopisa, słynącego z obiektywizmu prof. Maxa Lehmana. Tam też doktoryzował się i ogłosił swą pierwszą publikację o elekcji Stanisława Augusta Poniatowskiego (1894).
 Przybywszy do Polski, osiedlił się we Lwowie, gdzie powierzono mu katedrę na uniwersytecie. Odtąd rzucił się z niezwykłym zapałem w wir prac naukowych, koncentrując swe zainteresowania na zaniedbanym tak dotąd gruncie najnowszych dziejów Polski. Przekreślając tezę uczonych starych daty, że do badań historycznych potrzebna jest daleka perspektywa, że wydarzenia muszą się „jak figa ucukrować, jak tytoń uleżeć”, z energią pioniera zabrał się do wytrwałych, żmudnych poszukiwań archiwalnych, przetrząsając zbiory akt w kraju i zagranicą, przeważnie dotąd nietknięte ręką uczonego. Interesowała go historia polityczna, głównie dyplomatyczna, wyspecjalizował się też w rozwikływaniu misternych sieci, zasnowanych przez mi-

strzów dyplomacji XVIII i XIX w. A że posiadał wnikliwość, intuicję, dar ujmowania istoty zagadnień, więc wszystkie jego prace stanowiły dla nauki cenne zdobycze, zapewniając mu w świecie nauki wybitne stanowisko.
 Był historykiem bojowym, pełnym temperamentu, cięty polemista, bez litości zwalczał przeciwników naukowych. Występując przeciw reprezentantom i zwolennikom szkoły historycznej krakowskiej, która potępiała przeszłość polską, został Askenazy uznany za przedwódcę optymistycznego kierunku w historjografji naszej. Był zaś naprawdę tylko sprawiedliwym sędzią, bezstronnym arbitrem, który rozdaje nagany, lecz i nie odmawia pochwał.
 Badania archiwalne Askenazego dowiodły, że upadek Polski, obok grzechów intra muros, spowodowała przemoc zaborców, którzy paraliżowali odróżnienie wysiłki narodu. Wydobyły one również fakty, świadczące o państwowo-twórczych zdolnościach i gotowości do poświęceń naszego społeczeństwa w niewoli.
 Do najważniejszych dzieł Askenazego, poza pięciu formami studjów i artykułów pomniejszych należą: „Przemyśle polsko-pruskie”, w którym napietnował wiarołomstwo pruskiej dyplomacji podczas sejmku 4-letniego „Napoleon a Polska”, gdzie przedstawił narodziny

nowej Polski z nową ideologją w głowie i nowym patriotyzmem w duszy, „Rosja — Polska”, dająca w skrócie dzieje twórczego wysiłku społeczeństwa polskiego w ciągu 15 lat pracy nad wznoszeniem zrębów nowoczesnej państwowości (1815—1830).
 Lecz ukoronowały twórczość Askenazego dzieła, poświęcone dwu bohaterom narodowym: ks. Józefowi i Łukasziemu. Odtwarza w nich piórem dziejopisa i artysty postacie tych rycerzy bez skazy i zmyzy, wobec których nauka ojczysta miała dług wdzięczności do spłacenia. Uczynił to Askenazy w sposób tak świetny, że odtąd zarówno Poniatowski, jak i Łukasziński stali się bliższymi rodakom. A że obie te biografje dostarczyły pokarmu duchowego i podnieć patriotycznych młodzieży strzeleckiej, która gotowała się do walki z zaborcami, zbyteczne byłoby podkreślać.
 Wartość książek Askenazego powiększa to, że obok świetnej metody naukowej posiadał on niepospolitą talent literacki i temperament publicystyczny, dzięki czemu działa na czytelnika, zniechęcając go nieodpartą mocą sugestji i trzymając w napięciu, że pozwala mu zapomnieć o charakterze naukowym dzieła. Dlatego Askenazy, pomimo swej uczoności, należą do najpopularniejszych historyków polskich.
 Na zaznaczenie zasługuje też owocna praca pedagogiczna Askenazego — profesora. Jest on twórcą wielkiej szkoły historycznej, jego uczniowie — żaden nie dorównał mistrzowi — pracują z pożytkiem na polu naukowym i zajmują dziś katedry prof. U. J. Wł. Konopczyński, prof. U. Pozn. A. Skalkowski, prof. W.

W. P. Wł. Dzwonkowski, docent U. J. M. Kukiel.
 Po wojnie, podczas której przebywał w Szwajcarii, zamieszkał Askenazy w Warszawie. Dożywszy chwili upragnionej, w epoce tworzenia nowego państwa nie znalazł dość spokoju, by poświęcając nanowu pracę naukową. Oddał swą znajomość świata i doświadczenie historyczne na usługi ojczystego rządu. Zanim jednak w pełni mógł się poświęcić służby dyplomatycznej. Gruntownie znawca robót Pittów, Kannitza, Talleyranda, zasiadł jako delegat Polski do Lidze Narodów, do stołu z ich epigramatycznym Lloyd Georgem, Clemenceau i in. W Genewie, gdy zapadły tam najdłuższe dla przyszłości Polski decyzje, w r. 1923, po objęciu władzy w Warszawie przez rząd Witosa, Askenazy powrócił do dymisji. Nadchodziła krótka, smutna era Kucharskich i Hamerlingów.
 Wielki uczony, mianowany profesorem honorowym Uniwersytetu Warszawskiego, nie wznowił wykładów. Wydał „Uwagi”, ciekawą książkę, poświęconą perypetjom sprawy polskiej podczas wojny światowej; gromadził materiały i innych prac, zaczął nawet je opracowywać, wydał dzieł swych, już wyczerpany, nie do druku przygotował nie zdane. Zmarł, trawiony ciężką chorobą, pozostawiając licznych podjętych lecz nie zrealizowanych przedsięwzięć naukowych.
 Znakomity historyk o światowej sławie i gorący patriota, który ukochał Polskę wszystkimi fibrami duszy, którego kult głęboki żywił.
 T. Landeck

POCIA...
 Liga Mors...
 Nową wycie...
 do Gdyni...
 wiede z Ł...
 powróci do...
 wy rozkład...
 wiadomoś...
 zymuje P...
 WAKACJ...
 Jeszcze dw...
 obyt przez...
 piękniejsz...
 udają się...
 peszt Dun...
 przez Buk...
 i zapisy...
 el. 249-35 i...
 ULGOW...
 Z okazji o...
 w Wiln...
 m Targów...
 czerwca do 1...
 jedną stron...
 ojącej do l...
 nabycia w...
 249-33 i...
 NAJPIEKNI...
 Zaprawdę...
 sezonem...
 możność...
 obów pien...
 oryginalny...
 jak i r...
 uwagę w...
 temu dostę...
 minimalna...
 „Na F...
 końca) ora...
 (Danja...
 należy, i...
 się nadzw...
 iż spole...
 turystyc...
 wycieczki...
 na jedyn...
 wycieczk...
 Wenecj...
 Antwerpi...
 września...
 liczne woln...
 skawą wyci...
 „Normand...
 bytem w P...
 godny...
 ceny...
 Płoczkowski

Turystyka

POCIAG POPULARNY DO GDYNI.

Liga Morska i Kolonjalna organizuje dwudniową wycieczkę pociągiem popularnym z Łodzi do Gdyni na „Święto Morza”. Wycieczka wyjedzie z Łodzi dnia 28 czerwca wieczorem i powróci do Łodzi dnia 1 lipca rano. Szczegółowy rozkład jazdy zostanie podany do publicznej wiadomości w dniach najbliższych. Zapisy przyjmuje P. B. P., „Orbis”, ul. Piotrkowska 18.

WAKACJE NAD MORZEM CZARNYM.

Jeszcze dwa dni przyjmują się zapisy na wyjazd przez cały miesiąc lipiec w Warnie na najpiękniejszej plaży Czarnomorskiej. Wyjeżdżają tam udają się do Bułgarii przez Wiedeń i Buzeszt Dunajem, względnie koleją żelazną przez Bukareszt. Cena od zł. 490. — Informacje i zapisy „Orbis”, ul. Piotrkowska 18 i 65. Tel. 249-35 i 101-01.

ULGOWE PRZEJAZDY DO WILNA.

Z okazji odbywających się Targów Futrzarskich w Wilnie Min. Kom. przyznało uczestnikom Targów zniżki kolejowe ważne od 28-go czerwca do 15 lipca. Koszt przejazdu zł. 15.90 jedną stroną. Cena karty uczestnictwa uprawniającej do bezpłatnego wejścia na Targi zł. 2. — nabycia w „Orbisie” ul. Piotrkowska 18 i 65. Tel. 249-33 i 101-01.

NAJPIĘKNIJSZE WYCIECZKI MORSKIE.

Zaprawdę możemy poszczycić się tegorocznym sezonem wycieczkowym, albowiem mamy możliwość tego lata w miarę posiadanych środków pieniężnych wziąć udział w pięknych oryginalnych wycieczkach morskich na natchyn, jak i na zagranicznych statkach. Biorąc pod uwagę wycieczki do Kopenhagi i Sztokholmu dostępne dla wszystkich ze względu na minimalną cenę przejazdu, jak również np. wycieczkę „Na Fjordi Norwegii” (zapisy dobiegać) oraz wycieczkę „Po Morzu Północnym” (Dania, Szwecja, Anglia, Belgia). Stwierdzić należy, iż tury te są wypróbowane i cieszą się nadzwyczajnym wzięciem. Przyznając nam, iż społeczeństwo nasze umie ocenić i skorzystać z turystycznym i wyróżnić oryginalne i piękne wycieczki. Dowodem tego masowe zgłoszenia na jedną w swoim rodzaju okazję, jaką jest wycieczka na M/S „Piłsudski” z Triestu przez Wenecję, Palermo, Algier, Malagę, Lisboę i Antwerpię do Gdyni w dniach 2 sierpnia do 10 września. Zapisy przyjmujemy na ostatnie wolne miejsca. Zapisujemy również na wycieczkę największym statkiem świata „Normandie” do Francji i Anglii z dłuższym pobytom w Paryżu. Oto cykl najbliższych wycieczek godnych uczestnictwa po nader przystępnej cenie. Szczegółowe informacje i zapisy w „Orbisie” ul. Piotrkowska 18, tel. 249-33, „Orbis”.

WYCIECZKA NA WOLYŃ.

Towarzystwo Rozwoju Ziemi Wschodnich i B. P. „Orbis” organizują 14-dniową wycieczkę na Woliń w dniach od 2-15 lipca połączoną z wiedzianiem ciekawych okolic wolińskich, z wiedzianiem nad Horyniem, wycieczką łodziami i łodziami po Pinie i t. p. Zbiórka wycieczki w Łodzi 3 lipca w Krzemieńcu. Koszt przejazdu, noclegów i utrzymania zł. 105. — Wycieczka odbywa się bez względu na ilość zgłoszeń. Informacje i zapisy ul. Piotrkowska 18 i 65 „Orbis”. Tel. 249-33 i 101-01.

Dom schadzek pod firmą salonu mód

Przy ul. Piotrkowskiej 60 otworzyła niedawno Fajga Sara Klugman magazyn mody, reklamując się jako modniarka z Warszawy. Zakład był urządzony niezwykle wykwintnie, pracowało w nim kilka urodziwych pańien.

Dopiero po dłuższym stosunkowo istnieniu tego domu mód, władze ustaliły, że odwiedzać go prawie wyłącznie męzcy. Rychło wyszło na jaw, że pod przykrywką modniarskiej pracowni, w rzeczywistości prowadziła dom schadzek, w którym niemilosiernie wyzyskuje rzemieślnicze modniarki.

Zakład Klugmanowej został zlikwidowany, a jego właścicielka — osadzona w więzieniu.

Czwórmecz szachowy w Łodzi

W Łodzi rozpoczyna się jutro czwórmecz szachowy pomiędzy miejscowymi mistrzami: Applem, Kolskim, Regedzińskim i A. Frydmanem. Pierwsi dwaj zwycięzcy rozegrają następnie trójmecz z Tartakowem, który w tym celu specjalnie przybędzie do Łodzi. Mecze będą zorganizowane w celu przygotowania polskich szachistów do olimpijskiego turnieju szachowego.

Zły duch krwawiących Chin

Spekulant, prowokator i lichwiarz — finansował wszystkie bunty, powstania i wojny domowe, które rozdarły Chiny

Tajemnicza śmierć miliardera Hardoona

Przed kilku dniami zmarł w Szanghaju człowiek, którego nazwisko otoczone było legendą — jedna z najbardziej tajemniczych postaci historii współczesnej. Z jego nazwiskiem związane było bowiem wszystko, co się działo w Chinach od czasu obalenia monarchii i proklamowania republiki. Skupiał on w swym ręku nici wszystkich intryg wojennych.

„Człowiek za kulisami” — był inicjatorem wewnętrznego rozdarcia Chin, wszystkich wojen domowych, które dziełał kraj. Zawierał pakt i sojusze z generałami chińskimi, torując im drogę do zwycięstwa, po to — by następnego dnia sprzymierzyć się z kim innym i wczorajszego zwycięzcę uczynić zwyciężonym.

Hardoon, tak bowiem nazywał się ten dziwny człowiek — najbogatszy w Chinach a jeden z najbogatszych na świecie — miał jeden cel: zdobyć największy majątek na świecie. Ku temu celowi dążył systematycznie i planowo. Jego agenci znajdowali się u boku wszystkich generałów chińskich, pragnących władzy, zaszczytów i bogactw. I ich zadaniem było utrzymywanie stanu wojennego, przekadzanie układowi pokojowym, finansowanie akcji wojennych poszczególnych generałów — aby, gdy z grubymi procentami wracały pieniądze do kas Hardoona, zasilać skolei

ich przeciwników i od nich ciągnąć zyski.

Hardoon nie był chińczykiem. Pochodził z Bagdadu, był synem bardzo biednych rodziców. Jako młody chłopiec wyjechał do Chin, przekonany, że w tym właśnie kraju, gdzie robotnicy wynagradzani są najgorzej na świecie, zdobędzie powodzenie. Swą karierę życiową rozpoczął, jako dozorca nocny w pewnym domu handlowym w Szanghaju. Gdy zdobył trochę pieniędzy — odważył się odwiedzić jedno z licznych kasyn gry. Szczęście uśmiechnęło się do niego. Po tygodniu dysponował pokaznym kapitałem. Zdecydował się rozpocząć grę na giełdzie. Znowu szczęście mu sprzyjało. W dwa lata później był już bogatym człowiekiem.

Hardoon posiadał wrodzony instynkt władcy złota i gry. Dla swej przybrałej ojczyzny nie żywił żadnego setymentu. Po upadku dynastji chińskiej, wyczuł wlot, że złoto dać mu mogą chińscy generałowie, władcy poszczególnych prowincji, chciwi władzy ambitni i żądni sławy oraz majątku.

Zawarł umowę z rządem nankińskim ofiarując mu pieniądze z tem, że gdy opanowane zostaną prowincje pekińskie — otrzyma zwrot pożyczki zwiększonej o kilkaset procent. Dzięki jego pieniądzom udało się rządowi nankińskiemu zwerbować armię, która pobila

przeciwników. Olbrzymie kontrybucje, nakładane na ludność „zdobyczych” prowincji umożliwiły spłatę długu Hardoona. Wtedy zaczyna on konszachty z rządem pekińskim. Odwraca się karta, przechyla się szala zwycięstw na drugą stronę, zwycięża rząd pekiński — majątek Hardoona rośnie. Skolei finansuje on rząd kantoński.

Ale tymczasem bezbołowie i anarchja zaczynają w Chinach panować niepodzielnie. Już nie poszczególne rządy, ale poszczególni generałowie zaczynają toczyć walkę o swe wpływy. Hardoon śpieszy wykorzystać tę okazję. Zawiera kolejno umowy z poszczególnymi generałami. Finansuje jednego, by, po odebraniu pożyczki i procentów, finansować skolei drugiego.

Charakterystyczne jest, że gdy grasowały w Szanghaju pułki prezydentki trybunału rewolucyjnego, adwokatki Soume Tszengo, nazywanej „szanghajskim katem” majątek i ludzi Hardoona pozostali nietknięci.

W ogólnym chaosie trudno się było zorientować, po czyjej stronie opowiadają się poszczególni generałowie. Raz walczyli bowiem po stronie Kuomintangu, później po stronie rządu centralnego, wreszcie popierali poszczególnych gubernatorów. Główna rzecz, że zawsze posiadali pieniądze umożliwiające im werbunek żołnierzy wśród milionowych głodnych rzesz chińskich.

Jakikolwiek rząd rządził w państwie wszyscy dygnitarze rządowi, ministrowie

Dobra opieka.

Zjazd przedstawicieli pracy w Tomaszowie

Doniosłe obrady przedstawicieli 5-u miast

Tomaszów, 24 czerwca.

W sali rady miejskiej odbył się zjazd powiatowy przedstawicieli ZZZ., reprezentujących Tomaszów, Piotrków, Brzeziny, Stryków i Głowno. W obradach wzięli udział reprezentanci sekcji włókienniczej, użyteczności publicznej, Instytutu kulturalno- oświatowego im. Żeromskiego, sekcji młodzież. Związku pracowników umysłowych wymienionych wyżej miejscowości.

Przewodniczył kierownik tutejszego ZZZ., p. Kiermas. Przewodniczącym zjazdu był p. Stanisław Mazurkiewicz, który powitał gości i wygłosił przemówienie ideologiczne.

Obrady toczyły się nad sprawami organizacyjnymi oraz kwestiami zawodowymi. Bardzo ożywna dyskusja wyłoniła się podczas omawiania kwestyj, dotyczących ubezpieczeń społecznych, urlopów pracowniczych, robót publicznych, Funduszu Pracy oraz działalności poszczególnych związków w

terenach. Dłuższe przemówienia na tematy aktualne wygłosili: inspektor pracy p. Wróblewski i Kiermas.

Przedłożone wnioski zostały przekazane jako dezyderaty przyszłej komisji porozumiewawczej powiatu brzezińskiego i piotrkowskiego do rozpatrzenia.

W skład komisji porozumiewawczej wejdą delegaci z każdej miejscowości. Zadaniem komisji porozumiewawczej będzie uzgodnienie taktyki walki o prawa robotnicze i koordynacja wszystkich poczynań ZZZ.

Na zjeździe kierownik ekspozytury starostwa, p. R. Słosarski, reprezentował p. starostę Reindl'a, prof. Bielasik — prezesa BBWR, d-ra Szvzskowskiego, referent wydziału ogólnego magistratu p. F. Stępnjak — p. prezydenta Rączaszka.

W zjeździe brało udział około 80 osób.

proszkła
KOWALSKINA
STOJUJE SIĘ PRZY UPORCZYNYCH
BOLACH GŁOWY
FABR. CHEM. FARM. „A. KOWALSKI” WARSZAWA

wie i generałowie uciekali się do pomocy Hardoona. Aż wreszcie został on finansistą „Chińskiego Napoleona”, Czang-Kai-Szeka.

Hardoon sądził, że tu nastąpi finał jego wielkiej gry. Chciał doprowadzić wreszcie do tego, by Czang-Kai-Szek stał faktycznym władcą niepodzielnych Chin i sądził, że będzie mógł, już bez organizowania zawieruchy wojennej, ciągnąć niekończące się zyski od swego sojusznika.

Czang-Kai-Szek zbyt wcześnie odkrył swe karty. Gdyby powiedział Hardoonowi, co o nim myśli dopiero wówczas, kiedy Chiny byłyby złączone pod jego zwierzchnictwem — byłaby to pierwsza przegrana wielkiego finansisty. Pośpieszył się jednak i oświadczył mu, że nie ma zamiaru tolerować jego łotrów i oddawać mu pieniądze — gdy dopiero szedł pełnym krokiem ku władzy. A Hardoon posiadał zbyt wiele wpływów. I natychmiast zahamował jego marsz triumfalny.

W ostatnich miesiącach nawiązał pertraktacje z Japonją. I niespodziewanie zmarł. Pozostawił on po sobie majątek, wynoszący przeszło miliard dolarów. Przeznaczył go całkowicie na religijne instytucje buddyjskie.

Wraz z nim odeszła z Chin fascynująca postać, człowiek, który miał za sobą niezwykłą drogę życiową, którego otaczała tajemnica. Tak jak tajemniczo żył — tak tajemniczo został pogrzebany. Według swego życzenia: w nocy, pod przastarym drzewem, w ciemnym parku szanghajskim, otaczającym jego wille.
S. K.

Grand-kino | Najweselsza komedia sezonu | **Sobowtór Królewski**
Hrabia Monte Christo wkrótce w GRAND-KINIE

Płynność

Nowy kodeks handlowy, mający kształtować prawne formy życia gospodarczego kraju, jest jeszcze materialem całkiem surowym: niema jeszcze rzecz prosta orzecznictwa, skąpe są jeszcze publikacje naukowe. W praktyce jest on jeszcze ziemią mało zbadaną; trzeba go ciągle „odkrywać“.

Wśród „odkryć“, dokonanych ostatnio, uderza nas praktyczna doniosłość spostrzeżenia uczynionego przez profesora Wróblewskiego.

Wedle starego dekretu o rejestrze handlowym — kupiec był zobowiązany do używania swej firmy w brzmieniu zarejestrowanym. Gdy tego obowiązku nie wypełniał narażał się na przykre konsekwencje. Między innymi groziły mu kary pieniężne, które wymierzał sędzia rejestrowy.

Wedle nowego kodeksu handlowego „sąd rejestrowy powinien z urzędu czuwać nad należytem przestrzeganiem przepisów o firmie oraz nad tem, by firmy używano w obrocie w brzmieniu „zgodnem z obowiązującą przepisami“. Gdy się porówna jak dawniej sformułowany był obowiązek i jak dzisiaj — różnica istotnie zarysuje się ostro.

Profesor Wróblewski twierdzi, porównując teksty, że dzisiaj nie można już zmusić kupca, aby używał firmy zgodnie z wpisem rejestrowanym, a tylko, by używał tej firmy zgodnie z obowiązującą przepisami. Jest to wcale nie to samo.

Weźmy taki przykład: kupiec jednoosobowy musi w firmie używać swego nazwiska i przynajmniej jednej litery swego imienia; pozatem wogóle firmy mogą zawierać dodatki mające na celu bliższe oznaczenie przedsiębiorstwa. — Wolno więc kupcowi używać firmy „Stanisław Kowalewski-Progress“, albo też „S. Kowalewski — Postęp“. Jedno z nich może zarejestrować, dawniej mógłby więc tylko tego jednego używać. Oba brzmienia jednak są zgodne z prawem, wobec czego dzisiaj może obu w obrocie używać: raz jednego, raz drugiego.

Rozumowanie jest ścisłe i trafia do przekonania. Łatwo się każdemu polapać, jaka się może płynność firm wytworzyć, ile praktycznie nasunąć się może komplikacji i jakie dla niesumiennych jednostek otwiera się pole do machinacji.

Liberalizm norm prawnych sam przez się jest wysoce pożądany. Pewność jednak obrotu wymaga specjalnej pewności tam, gdzie chodzi o ścisłe określenie kontrahenta. Usługi rejestru handlowego mogą być pod tym względem szczególnie doniosłe i powinny być wyzyskane. Pewna doza rygorystyki nie zawadzi.

Nim w obrocie kredytowym zaznaczą się skutki zmiany — „odkrycie“ profesora Wróblewskiego powinno być wykorzystane. Zbliżenie się spowrotem do starego systemu wydaje się nam wysoce pożądane.

(az.)

Sprawa odnowienia kartelu

na dzisiejszym zebraniu Zrzeszenia Producentów Przędzy. — Projekty „grupy zerowej“. — Zmniejszony przydział bawełny o 17 proc. — Tow. handlu przedzą

Dzisiaj odbyć się ma doroczne walne zebranie członków Zrzeszenia Producentów Przędzy. Porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie projektu utworzenia towarzystwa handlu przedzą, zatwierdzenie bilansu za r. ub., powzięcie uchwały co do przeznaczenia nadwyżki przychodów, wyboru zarządu i t. p., pozatem zaś sprawę subsydium dla instytucji arbitrażu bawełnianego. Przewidywać wszakże można, iż poza powyższymi kwestjami w toku obrad wyłoni się szereg innych problemów o bardzo istotnym dla przemysłu przedziałniczego znaczeniu i niewątpliwie bardzo aktualnych. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż poruszona zostanie sprawa przydziału bawełny, która ostatnio nabrała na aktualności ze względu na zmianę przydzielonych kontyngentów.

Jak już donosiliśmy, na okres od 10 do 22 b. m. przydział bawełny zmniejszony został o 16 proc. ze względu na przy padające w tym okresie dwa dni świąt. Okazało się jednak, iż redukcja kontyngentów nie jest czasowa, gdyż i na następnym okresie dwutygodniowym, t. j. od 24 czerwca do 6 lipca, przedziałnie łódzkie

otrzymały mniejsze ilości surowca. — Tym razem redukcja wyniosła już prawie 17 proc., pomimo, iż w bieżącym okresie jest tylko jedno święto, które przypada zresztą na sobotę, a więc na dzień, w którym fabryki pracują i tak krócej. Święto powyższe zmniejsza normalne uruchomienie na jedną zmianę w okresie dwóch tygodni o niespełna 7 proc.

Sprawa ta, jako bardzo żywotna dla większości przedziałni, niewątpliwie będzie poruszona w toku obrad, przyczem być może, powiązana będzie ze sprawozdaniem komisji porozumiewawczej, która przedstawiła ma wyniki swej działalności w kwestji wznowienia kartelu. Jak już donosiliśmy, komisja rozpisła w tej sprawie ankietę, przyczem rzuciła projekt rozwiązania zagadnienia kartelowego w drodze arbitrażu. Prawdopodobnie wyniki tej ankiety omówione będą na dzisiejszym zebraniu, mało jest jednak prawdopodobne, aby doszło do dyskusji nad jakimś konkretnym projektem, jak wiadomo bowiem większość przedziałni uważa ponowne stwo-

jest natomiast wykluczone, iż z projektem w tej kwestji wystąpi t. zw. grupa zerowa, która ostatnio odbyła szereg zebrań, poświęconych temu zagadnieniu. Podobno grupa zerowa ma przystąpić z pewnymi koncesjami na rzecz grupy A i B.

Jak zaznaczyliśmy, na zebraniu dzisiejszym dyskutowany ma być również projekt powołania do życia Tow. Handlu Przędzą, któremu poświęciliśmy swego czasu wiele uwagi. O ile można zorientować się w nastrojach przedziałników łódzkich, mało jest szans aby projekt ten został zaakceptowany i zrealizowany, przynajmniej w obecnej formie.

Sprawa subsydium dla arbitrażu bawełnianego, znajdująca się również na porządku dziennym, napewno nie zabierze zebranym wiele czasu. Wobec wyniku ankiety, której uczestniczy w znacznej większości wypowiedzieli się przeciw, Gdynią, jako siedzibą instytucji arbitrażowej, należy się spodziewać, iż kwota 100-tysięcznego subsydium na cel technicznej organizacji arbitrażu nie potka na trudności.

Reforma ryczałtu podatkowego

Bezpośredni udział płatników przy ustalaniu obrotu. — Ryczałt nie powinien być przymusowy. — Projekt kupiectwa łódzkiego

W dniu dzisiejszym obradować będzie Międzyzbiorkowa komisja skarbowo-zwołana specjalnie celem przedyskutowania nowych zasad ryczałtowania podatku przemysłowego dla drobnych płatników. Dyskusja nad tą sprawą toczyć się będzie przedewszystkiem na podstawie materiału, zebranego na terenie Izby Łódzkiej w drodze ankiety wśród organizacji kupieckich oraz wniosków i

projektów, jakie wysunięte zostały na zebraniu, które odbyło się w Izbie w ub. tygodniu przy udziale przedstawiciela sfer handlowych.

Na posiedzeniu tem przyjęto dwie za sadnicze tezy: konieczność utrzymania ryczałtu podatkowego oraz konieczność współdziałania płatników przy ustalaniu obrotu, na którym oprócz się ma wymiar ryczałtowanego podatku.

Dotychczas, jak wiadomo, wysokość podatku ustalał min. skarbu z pomocą biura rachunkowego, zaliczenie zaś płatników do poszczególnych grup następuje automatycznie na podstawie obrotu lat poprzednich. System ten ma tę cechę, iż nie uwzględnia on zupełnie zmian w wielkości obrotu, a przeto, jakkolwiek w niewielkim stopniu zmniejsza, jakże zaszyły na przestrzeni tych lat, sytuację finansową poszczególnych płatników, zwłaszcza w wypadku pogorszenia się tej sytuacji, t. j. zmniejszenia obrotów. Zasada, przyjęta na omawianym posiedzeniu przedstawicieli handlu łódzkiego przewiduje większe niż dotychczas, indywidualizowanie możliwości podatkowych płatników przy zaliczeniu ich do poszczególnych grup ryczałt podatkowego. Zasada ta zatem odnosi się do systemu francuskiego, rozporządzającego instytucją „guód“ między wysokością wymiaru. Projekt łódzki różni się od tego, by w pewnych wypadkach wysokość obrotu ustalona była w drodze bezpośredniego porozumienia z płatnikiem.

Poza wnioskami w sprawie ryczałtu, na konferencji ustalony został pogląd, iż ryczałt nie powinien być zastosowanie jedynie wobec płatników, którzy sami do władz skarbowych wystąpią.

Tezy powyższe posłużą do opracowania konkretnego projektu reformy ryczałtowania podatku obrotowego, który to projekt przedstawiony będzie min. skarbu jeszcze w bież. tygodniu.

Mocniejsza tendencja dla papierów

Stabilizacja na rynku walutowym

Giełdy pieniężne nadal stoją pod znakiem całkowitej stabilizacji. Na giełdzie warszawskiej różnice w notowaniach wczorajszych nie przekraczały 2 punktów. Wyjątek stanowiła dewiza na Brukselę, która zniżkowała o 30 punktów do 89.30 i dewiza na Amsterdam, która zyskała 10 punktów, osiągając kurs 359.85. Pozatem słabszy o 1 punkt był Londyn (26.12), o jedną ósmą punkta Nowy Jork (kabel 5.27 i pół) i o 2 punkty Zurych (173.10). Reszta dewiz bez zmiany.

Na łódzkim rynku pieniężnym tendencja również była całkowicie utrzymana. Słabszy był jedynie dolar złoty, który stracił 2 punkty i notowany był po 9.20 w sprzedaży i 9.18 w kupnie. Natomiast

dolar papierowy utrzymał się na sobotnim poziomie 5.27 w żądaniu i 5.25 w placeniu, funt zaś na poziomie 26.20 — 26.10.

Bank Polski obniżył o 1 punkt cenę dolara, placąc za drobne banknoty 5.24, za większe 5.25 i za czeki 5.27. Cenę funta pozostawił bez zmiany — 25.90.

Na rynku papierów dalszego wzmocnienia doznała poz. stabilizacyjna, zyskując około 50 punktów. Oddawano ją po 67.25, kupowano po 67.00. Mocniejsze nieco również były 5 proc. L. Z. m. Łodzi, które notowano po 52.00 w żądaniu i 51.50 w placeniu. Dolarówkę notowano po 54.50 — 54.00, poz. budowlaną po 43.00 — 42.00.

Trzy miliony bel wełny australijskiej z tegorocznej strzyży. — Aukcje trwać będą 10 miesięcy

Strzyża wełny australijskiej zapowiada się w roku obecnym bardzo dobrze. W związku z tem odbyła się ostatnio w Melbourne konferencja producentów i meklerów wełnianych, na której zapadły uchwały co do przyszłych aukcyj wełnianych. Strzyża wełny, rozpoczynająca się 1 lipca b.r. będzie bardzo znaczną, to też ustalono, że przetargi w roku obecnym winny trwać od 9-ciu do 10-ciu miesięcy.

Nowy sezon rozpoczyna się 2 września aukcjami w Sidney, następnymi skolei będą aukcje w Adelaide, rozpoczynające się 6 września. Dnia 16 września otwarte zostaną aukcje w Perth, zaś 30 września — przetargi w Melbourne. Termin otwarcia pierwszych aukcyj w

Brisbane nie został jeszcze ostatecznie ustalony.

Podstawowe, główne aukcje, według planu ustalonego na tej konferencji, trwać będą aż do kwietnia 1936 r., toteż t.zw. przetargi zimowe będą mogły odbyć się dopiero w maju i czerwcu 1936 r. Od września do Bożego Narodzenia ma być wystawionych na licytację na aukcjach australijskich 1 milion 420 tysięcy bel wełny. Z pozostałych — po zakończeniu ubiegłego sezonu, który upłynął 16 czerwca zapasów do przyszłych aukcyj zostanie dopuszczonych około 80 tysięcy bel. Ogółem zbiory australijskiej strzyży wełny na sezon 1935-36 szacowane są na około 2 miliony, 930 tysięcy bel, każda po 308 lbs. netto, w tem 18 proc. krzyżówek australijskich.

Biurokratyzacja handlu sowieckiego

Donoszą z Moskwy, że mimo tak czczonej prawie industrializacji, brak artykułów pierwszej potrzeby nie zmniejsza się. Przypisać to należy zbyt biurokratycznej organizacji handlu, która prowadziła do tego, że czasem upływał szereg tygodni, dopóki towar ukazywał się na rynku. Zwłaszcza ustalanie cen w wadze duże trudności do handlu. Mówią wicie kupiec nie może sprzedać towaru, zanim dany urząd nie poda mu ceny, której wolno mu towar sprzedawać. Z tego się więc, że kupiec posiadający dostatek towaru nie może go sprzedać, zanim mu nie pozwolą.

Dr. JUNG najnowsze niezastąpione wieczne PIĘRO w podróży Repr.

JERZY MILL Piotrkowska 73

Reperacja piór na miejscu

Teatr-Ogród Dziś BAGATELA pod kier. art. Tadeusza Faliszewskiego

TIK! TIK! TAK! Jeden z najciekawszych i najbardziej atrakcyjnych ewenementów repertuaru filmowego

KINO EUROPA Narutowicza 20 Dziś Premjera! Początek 4.30 ostat. s. 10-ta

CZERWONA DAMA Fascynujące dzieje kobiety, która przegrała w kasynie całe swoje życie! Rewelacyjna niższa cena na okres letni

Park Helenów - tel. 209-32 DZIŚ, we wtorek, dnia 25 czerwca o godz. 8.45 wiecz. WYSTĄPI

ADA SARI znakomita śpiewaczka koloraturowa światowej sławy.

Wejście do parku już od godz. 3-iej po poł. przyjem od godz. 5 po poł. przygrywa dobowy orkiestra symfoniczna pod dyr. S. Pietruski.

LEKARZ - DENTYSTA B. NUSBAUMOWA przyjmuje od 10-1 i od 6-8 po poł. Piotrkowska 51 telef. 121-23

Dr. W. BALICKA SIENKIEWICZA 52 (róg Nawrotu) Nr. tel. 194-03. Choroby skórne i weneryczne

Dr. MED. S. Kantor Specj. CHOR. SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH. PIOTRKOWSKA 90

Dr. Med. WŁODZIMIERZ ŻADZIEWICZ Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i krtani

DR. MED. MARJA LEWINSONOWA CHOROBY WENERYCZNE I SKÓRNE Piotrkowska 88

DR. MED. H. Weishof CHOR. WEWNĘTRZNE I DZIECI w Kolumnie UL. LETNIA NR. 3.

Ciechocinek Dr. W. ŁASKI Med. jak zwykle ordynuje od 15-go maja WILLA „MENTONA” Dyplomowana pielęgniarka

W dniu 4 lipca b. r. sprzedawane będą w Grodzisku Mazowieckim z licytacji (w 1-ym i 2-gim terminie)

Ostrowo n. Bałtykiem PENSJONAT „HELMAR”, Heleny Markusowej pod zarządem Dr.owej M. Statterowej

Kupno i sprzedaż OKAZYJNIE tanio do sprzedania 2 morgi ziemi z budynkami

WOZKI dziecięce, wyzmaczki po cenach fabrycznych poleca M. Jacobi, Piotrkowska 107, sklep w podwórzu. BACZNOŚĆ! Panowie cukiernicy!

Lokale MIESZKANIE: 3 duże słoneczne pokoje (dwa balkonowe)

PRZYJME panią lub panienkę do wspólnego pokoju. Polesie, ul. Srebrzyńska 91, m. 48, III wejście.

PIĘKNE, słoneczne 2 pokoje i kuchnia z wszelkimi wygodami do wynajęcia. Wigury 9.

DO WYNAJĘCIA dwa pokoje w Langfurze, w willi z ogrodem, 12 zł. od osoby z całodziennym utrzymaniem.

DO WYNAJĘCIA frontowy, umeblowany pokój, wejście z korytarza. Kilińskiego 93, m. 18, róg Przejazdu.

POKÓJ umeblowany, z niekrepującym wejściem, bieżącą wodą do wynajęcia Sienkiewicza 40, m. 10, telefon 235-17.

DO WYNAJĘCIA 3 pokoje z kuchnią, z wygodami przy ulicy Narutowicza 31, cena zł. 232,75 gr. kwartalnie.

LADNY pokój z wygodami na letnie miesiące może być małżeństwo z używalnością kuchni i mieszkania.

SŁUŻĄCA młodszą, poszukiwana od zaraz. Trebacka 16, m. 16.

POSZUKUJE się skłębarkę (Zwirnarszynę) o 300 wrzecionach w dobrym stanie oraz krzyżowej maszyny

JAREMCZE. Pensjonat „Raj” centralnie położony, pełny komfort, piękny ogród, wykwitnła kuchnia.

UZDROWISKO Włodzimierzów. Pensjonat „Różana” Łukowskiej i Bruzdowej. Miejsowość sucha, lesista.

BEZPŁATNIE nauczę dziewczynki fachu w 3 miesiące. Praca zapewniona. Zgłosić się Moniuszki 1, m. 5 od 11-1.

ANGIELSKIEGO konwersacji i metody uczenia rutynowany nauczyciel

DRÓBNE ogłoszenia w „Republika” są najlepszym i najtańszym środkiem zeteknicia zainteresowanych stron

ZAGUBIONE dokumenty ZAGINAŁ dowód osobisty na nazwisko Ossowskiej Heleny

LEON ROTBAND Piotrkowska m. 11 zagubił kwit kaucyjny za Nr. 2851 Elektrowni Łódzkiej.

JANKIEL Goldfarb, Lutomięska zagubił kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej na zł. 15 Nr. 35142 z dn. 9. 6. 1935

Dr. Jan Polak CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALLERGICZNE. Gabinet Elektro i światłolecznictwa

Rutynowana nauczycielka muzyki udziela lekcji gry fortepianowe (moskiewskie konserwatorium)

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. - Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. - Telefony: Administracja: 122-14.

PRENUMERATA „REPUBLIKI” w Łodzi zł. 4.-, za odosłaniem do domu 40 gr. miesięcznie

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm x 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia

Za wydawcę: Wydawn. „Republika”, Sp. z ogr. odp. Wacław Smółski. - Redaktor odp. Wacław Smółski. Druk „Republiki” w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.